

Sakala

Asutanud C.R. Jakobson 1878

Viljandi maakonna päevaleht

Töötutele abiks

Töötukassa Viljandimaa osakonna juhataja Merit Laane sõnul ei asenda asutuse uus iseteeninduslik tööportaal küll inimestevahelist suhtlust, aga teeb töötusimise mõnevõrra lihtsamaks.

LK 7

Oraval on raske talv

Käbikuningate arv ähvardab sel talvel kahaneda, sest aasta on käbi-vaene. Oravaid ohustavad ka nugi- ja kakud, kes ei saa lume alt piisavalt kätte.

LK 8

Üsikkandidaat tahab võidelda õiglase palga eest

Viljandi linnaliinide bussijuhina töötav Kalle Hiob tahab üsikkandidaadina riigikokku pääsedes hea seista töö õiglase tasustamise ja inimväärse palga eest.

LK 6

AUTASU

RIIGIJUHI TEENETEMÄRK TULI ÜHELE VILJANDIMAA ELANIKULE

Ugala kauane esinäitlejanna pälvis presidendi kõrge tunnustuse

Presidendi määratud 99 riiklikust autasust tuleb sel aastal Viljandimaale üks ning selle saab kauaegne Ugala näitlejanna Leila Säälilik.

Marko Suurmägi
marko.suurmagi@sakalajakirjastus.ee

2008. aasta sügisel teatrielust eemale tõmbunud näitlejanna naasis mullu lavale vabakutseliseks. Praegu teeb ta kaasa lavastuses «Grace ja Glorie» ning järgmine võimalus teda Ugala laval näha on laupäeval kell 14.

Ugala juht: Säälilik on tippvormis

Näidendi lavastanud Indrek Sammul avaldas heameelt, et president Toomas Hendrik Ilves otsustas Leila Säälilikut riikliku teenetemärgiga autastada. «Kindlasti läks see õigele inimesele,» on Sammul veendunud.

Teatri loominguline juht Indrek Sammul loodab, et näitlejanna jätkab laval. «Selles suunas oleme pidevalt mõelnud,» lausub ta. «Väikese pausi järel, mis ta teatrist tegi, kogub ta nüüd üha hoogu.»

Enne uue rolli pakkumist tuleb Sammulil teha palju tööd, et leida just niisugune näidend, mis Leila Säälilikule võiks meeldida. «Ta on sellise kaliibriga näitleja, et igasugust asja talle pakkuda ei sobi,» nentis teatri loominguline juht.

Sammul meenutas, et enne

VALGETÄHT

President tunnustas näitleja Leila Säälilikut Valgetähe IV klassi teenetemärgiga.

- Samasuguse tunnustuse osaliseks saab veel 26 inimest.
- Kõik teenetemärgid annab president Toomas Hendrik Ilves kätte 23. veebruaril.

Allikas: presidendi kantsel

Valgetähe IV klassi teenetemärk

näidendi «Grace ja Glorie» juurde jõudmist oli ta Säälilikule pakkunud ka teisi rolle, kuid nende osas nad kokkuleppele ei jõudnud. Praegu käivad uue materjali otsingud.

«Läbirääkimisteni pole veel jõudnud,» lausub Sammul. «Kindlasti on ta praegu tippvormis ja oma plejaadi näitlejatest Eesti tõeline tipp.»

Pool sajandit Viljandis

Viljandisse jõudis Tallinnas koolis käinud Leila Säälilik 1961. aastal, kui ta astus siinsesse kultuurikooli näitejuhtimise õppima. Aasta hiljem sai temast juba Ugala näitleja ning selles teatris töötas ta pensionini.

Lisaks kümnetele lavastustele teatrilaval on publik näitlejannat näha saanud mitmes filmis. Viimati mängis ta 2007. aastal välja tulnud linatões «Klass» ning lõi kaasa ka sarjas «Klass. Elu pärast».

President Toomas Hendrik Ilves otsustas eile anda riikliku autasu 99 inimesele, kelle seas on nii Eesti kui välisriikide kodanikke. «Sellega väljendab Eesti riik oma tänu inimestele, kelle töö ja pühendumus eri eluvaldkondades on muutnud meie maad hoolivamaks, paremaks, tugevamaks ja targemaks,» teatas president oma otsuses.

Elmo Riig

Pärast paariaastast eemalolekut naasis Leila Säälilik Ugala lavale mullu sügisel, kui esietendus «Grace ja Glorie».

MÜÜK, HOOLDUS, GARANTIREMONT

Tallinna t 2-a.
Info tel 433 4399.
www.matti.ee

ILM

1°

Täna puhub edelatuul kiirusega 6–10 meetrit sekundis. Õhutemperatuur on 0 kuni +1 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 8.19 ja loojub kell 16.45.

VILJANDIS

Õpilaste mälumäng

Kell 13 algab linnaraamatukogus põhikooliõpilaste mälumäng «Pähklipureja».

Aidas on kontsert ja õpituba

Kell 16 õpetavad Sille Ilves ja Martin Leamon pärimusmuusika aida suures saalis Walesi tantsulaule ja tantse. Kell 19 on aida väikeses saalis ansambli Sild kontsert.

Salongkino näitab põnevusfilme

Kell 18 linastub Männimäe salongkinos «Machete» ja kell 20 «Videviku saaga. Päikesearvutus».

MAAKONNAS

Algavad 29. Võrtsjärve mängud

Kell 11 kogunevad Kalmetu kooli lipuväljakule Võrtsjärve-äärsete valdade võistkonnad. Esimesel päeval võistlevad lapsed mälumängus, kelgutamises, suusatamises, teate-suusatamises, võrkpallis ning jääkeeglis.

9 771406 401012 ISSN 1406-4014

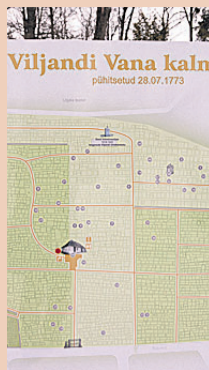
Kindlasti on ta praegu tippvormis ja oma plejaadi näitlejatest Eesti tõeline tipp.

Indrek Sammul, Ugala loominguline juht

Peatoimetaja Eve Rohtla
Arvamustoimetaja Katrin Johanson

PRÄÄNIK

Viljandi Vana kalmistu sai uue infotahvli.

PIITS

Mitu viimasel ajal asetleidnud juhtumit näitab, et ikka leidub rumalaid ja vastutus-tundetuid inimesi, kes panevad pommiävardusi tehes seisma kaaskodanike igapäevaelu ning põhjustavad segadust ja kulutusi.

ARVAMUS

JUHTKIRI

AVALDA ARVAMUST SAKALA.AJALEHT.EE

Üks 99-st

Eile tegi president Toomas Hendrik Ilves teatavaks 99 inimest, kellele ta annab vabariigi aastapäeva eel riikliku autasu.

Veebruar on kuu, mil eestlased kaaskondlastel silma peal hoivad: kes saab avaliku tunnustuse osaliseks; kes on kutsutud koolidirektori, vallavanema või kogunisti presidendile vastuvõtule ja mida keegi ka seljas kannab? Eesti-suguse väikeriigis tundub säärane uudishimu üleaedsete vahelise asjana: selle üle saab ennast tõgavalt muiata.

Märksa nukram on lugu siis, kui mängu tuleb kade osatamine. Näib, et viimastel aastatel on väiklust ja kiivust teisele osaks saava au pärast siiski vähemaks jäänud.

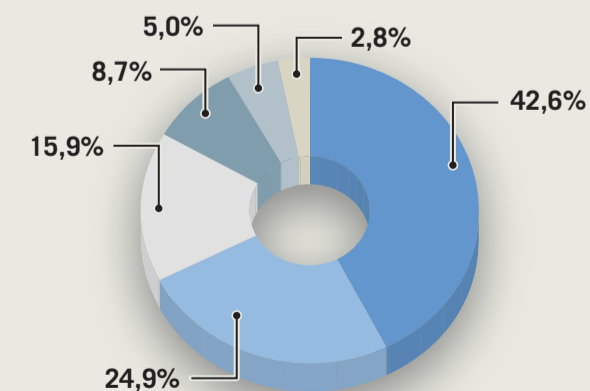
Kindlasti on selles oma osa asjaolul, et tunamullusest alates on president jaganud teenetemärke alla saja. Võrreldes 2001. aastaga, mil märgi sai rinda kogunisti 908 inimest, on tänavune 99 silmatorkavalt väike arv. Olgu siinkohal lisatud, et toona oli tegu ametist lahkuva president Lennart Meri viimse kumardusega oma kaasteelsetele. Siiski jäi aumärgiküllus püsima ka tema järeltulija Arnold Rüütli ajal ja taandus alles president Ilvese ametisse asudes.

Kui kolm aastat tagasi andis president välja 268 teenetemärki, mis jäi samasse suurusjärku Lennart Meri tavalise taksiga, siis saabunud kokkuhoiuaeg oleks justkui üle kandunud ka riiklikele autasudele. Nende jagamises tehtud kärbe tähendab väga tihedat sõela ja tõstab tunnustuse väärtust. Samuti on selge, et märgi saamiseks ei piisa üksnes õigesse erakonda kuulumisest.

On üpris kindel, et presidendi otsus anda Valgetähe IV klassi teenetemärk näitlejanna Leila Säälikule rõõmustab paljusid viljandimaalasi ja kogu Eesti teatri-sõpru. 1962. aasta lavadebüüdist saadik publikule elamus pakkunud näitlejannat võiks rollide ja sära tõttu vabalt primadonnade hulka arvata, kui mängu ei tuleks tema tagasihoidlikkus. Ühe õhtu tähtede ajastul pakub Valgetäht väarikat ja vaoshoitud kontrasti.

VEEBIKÜSITLUS

Kas te olete juba otsustanud, kellele annate oma hääle riigikogu valimistel? Vastanud kokku 458.

- Jah, minu poliitiline eelistus on aastate jooksul välja kujunenud.
- Ma ei vali kedagi.
- Ma tean kindlalt, keda ma ei vali.
- Ei, ma alles kaalun seda. Vaatan valimisdebate, loen programme ja jälgin uudiseid.
- Olen varem hääletanud ühe partei kasuks, kuid nüüd olen selles pettunud ega teagi, keda valida.
- Olen kabiinis või e-hääletusel alati valinud mõne suvalise kandidaadi — ise ka ei tea, miks.

EESTI

HINNAD EI VASTA PALKADELE

Väiksem käibemaks toob inimestele odavamama ostukorvi

TOIDUAINETE hinna tõus on muutnud paljude inimeste meele mõruks.

Peaminister on selles südistanud toiduaineid ekspordivaid põllumehi. Rahandusminister kiirustas omalt poolt kinnitada, et hinnatõusu põhjused on väljaspool Eestit ja riigil ei olevat võimalik selle pidurdamiseks vähimatki ette võtta. Mõlemad ministrid esitavad veendunult reformierakondlikke dogmasid, mis pole pidanud vett ei majanduskriisi eel ega ajal.

VÕIKSIME valitsust eelarve julge ja resolutsse kärpimise eest justkui kiita, aga seejuures ei tohi me jätta küsimata, kas poleks ehk saanud hakkama ka väiksema kärpimisega, kui valitsus ei oleks «mullimajanduse» kasvu ajal rumala eelarvepoliitikaga kriisituulele hagu alla ajanud.

Kangelaslik võitlus, et omaenda ülesbluffitud eelarvet väiksemaks lõigata, üleöö tõstatud käibemaks, panganduskriisist tulenenud laenukraanide kinnikeeramine ja turgude kukkumine löidki kombinatsiooni, mis pani ettevõtluse hinge vaakuma.

EESTIS EI jäänud ettevõtjatel muud üle kui oodata, et teiste riikide hiiglaslikud abipaketid tõmbaksid sealse ettevõtluse käima ning päästaksid ka Euroopa serval asuva ja välis-turgudest sõltuva Eesti majanduse. Meil vedas: suuresti tänu Rootsi ja Saksamaa, aga teiste-

ME KAOME kui liik, kui lakka-olemast armastavast olen-did. Aristoteles määratles inimest kui poliitilist olevust — *zoon politicon*. Minu meelest määrab inimest rohkem armastus: inimene on loomu poolt armastav olend.

NÜÜDISMAAILMA salanõu on teha nii, et osa tunneks end tervikuna. Oleme minetanud tõdemuse, et inimene pole tervik, vaid selle osa. Nõnda lakka-olemast armastavast. Olla osa tähendab võõranduda. Armastuse saladus seisneb ühinemisvadjades. Armastuse igatsusse on kätke-tud mälestus kunagisest tervikust. Armastuses ei ole peamine nauding, vaid iseenese ületamine.

Inimene ei ela üksnes leivast — isegi mitte sotsiaaltoetustest. Me elame armastuse

Jaanus Marrandi

riigikogu maaelukomisjoni liige, sotsiaaldemokraat

Peeter Kümmer

MÕTE

Oleme olukorras, et toit maksab sama palju või isegi rohkem kui mujal Euroopas, ent palgad on mitu korda väiksemad.

gi riikide jõupingutustele hakkab kriis ka meil läbi saama.

Üks madalseisust väljumise kaasanne on toiduainete hinna tõus. Ilmselge liialdus oleks väita, et meie halva seisuga tekkes ei ole oma osa valitsuserakondade Reformierakonna ning Isamaa ja Res Publica Liidu lihtsameelsel majanduspoliitikal.

Toiduainetööstused asusid kriisi poomisnööri lahti harutama. Et laenukraanid olid ikka veel kinni, oli neil kõige lihtsam püüda arengu tarbeks raha tarbijatelt. Arakukunud käibega kaubandus keeras hinnatõusule vinti juurde. Praeguses, vähendatud palkadega Eestis on toiduainete hind väga paljudele talumatult kõrge.

Oleme olukorras, et toit maksab sama palju või isegi rohkem kui mujal Euroopas, ent palgad on mitu korda väiksemad.

Ainult seitsmes Euroopa Liidu riigis pole toiduainetel käibemaksuerisust. Paljudes on see koguni null protsenti. Sotsiaaldemokraatide arvates peab Eesti muu Euroopaga ühte jalga käima ja kehtestama toidule madalama käibemaksu-määra. Ka uuringud näitavad, et mida suurem on ühiskonna kihistumine, seda tõhusam on kõnealune samm.

Kriitikud väidavad, et kogu vaheraha pistab taskusse kaupmees ja hinnad ei lange. Usun, et kõigile on selge: tiheda konkurentsi ja kukkunud käibe tõttu teevad kaubandusketid mida tahes, et suurendada oma käivet ja turuosa. Madalam hind loob selleks kindla võimaluse.

RAHANDUSMINISTER on öelnud, et parim rohi elu kallinemise vastu on tootlikkuse tõus ja sellest tulenev majanduskasv. Just nimelt! Toiduainete madalam käibemaks turgutab nii põllumajandust kui toiduainetööstust, hoides töökohti, andes arenguraha ja tekitades tugeva vastusurve hinnatõusule.

Madalamast maksust tule-nev odavam toit aitab tasuda võlga Eesti inimestele, kes on pidanud viimastel aastatel püksirihma pingutama. Ettevõtjatele on see riigi abipaket, mis jäi õigel ajal tulemata.

Nüüdisaja vandenõu armastuse vastu

energiast. Armastus ei ole kunagi ühe inimese asi, vaid ületab iseenda piirid. Armastus on alati suurem kui armastatu.

Aga miks tuleb ületada iseenda piirid? Kas meist siis enesele ei piisa? Tuletame meelde müüti, mille vana tark Diotima jutustab Platoni «Pidusöögis». Kõigepealt oli androgüün, kelle jumalad jagasid meheks ja naiseks, ning sestpeale otsivad nood teineteist — oma teist poolt. See sarnaneb piiblliloo-ga: Eeva tehti Aadama küljeluust ning oli kunagi tema osa.

ROMANTISMAIAJAL oli armastus juba kaotanud vertikaalse mõõtme. Säilis horisontaalne, mis kätkes samuti piiride ületamist. Ometi kopeeris maine-gi armastus veel taeva ja maa

liitu, olles seesama armastus, kuigi pinnalisel tasandil siiski pigem kerged ookean.

Armastus ei ole pelgalt tunne, kuigi sisaldab tundeid. See on omaette modaalsus, mis haarab ka mõtteid ja teod. Kui armastad, on selles — ühesain-sas ja jagamatus — kogu su olemine. Ja õigupoolest saavad sellest ümberringi kõik valgust ja soojust.

KUIV ja külm, armastuseta Descartes nimetas loodustki mehhanismiks. Kui praakida armastus välja ka Lääne kultuurist, ei jää järele midagi väärtuslikku. Mis oleks kunst? Mis oleks muusika? Mis oleks kirjandus? Mis oleksid teater ja kino armastuseta? Ütlen teile: kui kaob armastus, kaob ka kultuur. Meist saab biomehhanismide tsivilisatsioon. Armas-

tuseta inimene on inimmasin *l'homme machine* või seppinimene *homo faber*. Minetades armastuse, kaotab ta oma olemise keskmee.

RIIK, mis ei tunnusta armastust, ei saa olla inimkeskne. Tulla tagasi armastuse juurde tähendab naasta Jumala printsiipide juurde. Armastuseta riik on koletis — Leviathan, kelle janu ei kustuta mingid reformid ega poliitika parandamine.

Kuid kuni pole kadunud kõik, pole kadunud midagi. Meil on veel loodust elada inimkeskes maailmas, inimkeskes Eestis. Nagu ütleb laul: «All you need is love.»

teoloog ja sotsiaalteadlane, Keskerakond

Raivo Raave, teoloog ja sotsiaalteadlane, Keskerakond

Raivo Raave, teoloog ja sotsiaalteadlane, Keskerakond

KONTAKT:
uudistetoimetaja Marko Suurmägi
433 0042
sakala@sakalajakirjastus.ee

826

Ringluses on suur hulk sente

Eesti Panga viimase info järgi on tänaseni inimeste käes 342 miljonit Eesti krooni münti, mille väärtus on 108 miljonit krooni. Selline metallilast kaalub 826 tonni.

UUDISED

Algavad talimängud

Täna ja laupäeval on 29. Võrtsjärve talimängud, mis leiavad aset Viiratsi vallas. Täna võtavad Kalmetu põhikoolis mõõtu lapsed, laupäeval võistlevad Vana-Võidus ja Kalmetul eri talialadel täiskasvanud.

Tantsijate ülevaatusel esinesid kordamööda kõik Viljandimaa koolide rühmad.

Elmo Riig

PIDU

ETTEVALMISTUSED ON TÄIES HOOS

Noored tantsijad panid ülevaatusel parima välja

Viljandi Paalalinna gümnaasiumis käis eile hommikust õhtuni tants ja trall: ligi üheksasada last ja noort näitas Tallinnast tulnud vaatlejatele, kui hästi on neil selge suvise tantsupeo repertuaar.

Liisi Seil
liisi.seil@sakalajakirjastus.ee

Ettevalmistused 1.–3. juulini pealinnas aset leidvaks 11. noorte laulu- ja tantsupeoks «Maa ja ilm» on täies hoos. Esmaspäeval tegid Viljandi pärimusmuusika aidas esimese ühisproovi maakonna lastekoorid ja samasugune koosharjutamine seisab lähiajal ees ka

HULK

Rühmade ülevaatusel astus üles 38 kollektiivi ligi 900 tantsijaga.

teist liiki kooridel. Millised kollektiivid laulupeole pääsevad, selgub aprilli lõpul.

Eile oli Paalalinna gümnaasiumis aga tantsijate ülevaatus, kus kordamööda esinesid kõik Viljandimaa koolide rühmad. Kohal olid rahvatantsijad alates esimese klassi õpilastest kuni õpetajateni.

Esinemisi kogu päevaks

Ülevaatus käis kahel ringel, nii saalis kui võimlas, ja päev kestis kella 9–19. Viljandi maavalitsuse kultuuritöö peaspetsialisti Kati Grauberg-Longhursti sõnul astus üles 38 kollektiivi ligi 900 tantsijaga.

«Kui palju neist Tallinna tantsupeole pääseb, ei oska öelda,» lausus peaspetsialist ja lisas: «Eri tantsuliikides on konkurents erinev.»

Grauberg-Longhurst avaldas rõõmu selle üle, et noored on särtsu ja tahtmist täis. «Tundub, et 2009. aasta mereteemaline üldtantsupidu lükkas rühmadele uue hoo sisse ja tõi palju tantsijaid juurde.»

Seekordsel ülevaatusel valikut veel ei tehtud, tantsupeo liigijuhid tutvusid vaid Viljandimaa rühmade tasemega. Peole saavad selguda pärast järgmist ülevaatuset, mis on 13. aprillil.

Esinemisi jälgis ka tantsupeo kunstiline juht Märt Agu, kes pidas siinseid tantsijaid väga tublideks. Ta avaldas lootust, et suvisele lõppüritusele pääseb üle poolte rühmadest. «Neid, kes avaldasid soovi tantsupeole tulla, oli algul väga palju, kuid nüüdseks on juba tekkinud ka neid, kes on sellest võimalusest loobunud,» lausus ta.

Pea tuleb püsti hoida

Tantsijatel, kes seekord koolinoorte tantsupeole ei pääse, ei tasu kunstilise juhi sõnul norutada.

«Üks asi on suur laulu- ja tantsupidu Tallinnas, kuid vähem tähtis pole ka kaheaastane ettevalmistusprotsess, mille juurde kuuluvad kooskäimised, ülevaatused, seminarid ja maakondade tantsupeod,» rõ-

ARVAMUS

Märt Agu,
tantsupeo
kunstiline
juht

Kindlasti on rahvatantsu populaarsus viimastel aastatel kasvanud. Pealinnas, kus ma valdavalt olen, on küll suur buum. Tunnen selle üle suurt rõõmu. Linnanoortel on ju palju võimalusi minna ja teha midagi muud, aga nad on leidnud endale just rahvatantsu ja folkloori.

hutas ta. «Tähtis on see, et noored teevad midagi koos ja neil tekib kambatunne. Rahvatants on väga arendav ja distsiplineeriv tegevus ning selles õpitut tarkusi läheb tulevikus ka kõikjal mujal vaja!»

Surmavaringu süüasi jõudis kohtusse

Lõuna ringkonnaprokuratuur saatis kohtusse kriminaalasja, milles süüdistatakse aktsiaseltsi Teede REV-2 ja selle kaht endist töötajat inimese surmaga lõppenud tööohutus- ja töötervishoiunõuete eiramises.

Hans Väre
hans.vare@sakalajakirjastus.ee

Traagiliste tagajärgedega õnnetus juhtus 2009. aasta 3. novembri õhtul Mustlas Tiigi tänaval, kus paigaldati kanalatsiooniitorustikku. Toona kirjutas «Sakala», et kaks töomeest olid parajasti kraavi sügavust mõõtnas, kui üks kraavisein neile peale varises. Üks meestest suri raske sisemiste vigastuste tõttu kohapeal, teine viidi eluohutlikus seisus haiglasse.

Süüdistuse kohaselt jätsid Teede REV-2 ehitusobjekti projektijuht, 31-aastane Sergei ja objektijuht, 39-aastane Sergei tahtlikult oma kohustused täitmata. Nimelt selgus kohtueelses uurimisel, et kraavis, kuhu tööandja on torupaigaldustöödeks olid laskunud, polnud toetust. Prokuratuuri teatel andsid projektijuht ja objektijuht korralduse tööd jätkata hoolimata sellest, et juba varem oli kaevamisel varinguid tekkinud.

Keegi süüd ei tunnista

«Kui üks tööline kaotab tööülesandeid täites elu ja teine tervise, on kohtu pädevuses otsustada, kas tööandja on taganud ohutud töötingimused ning kes on see isik, kes

tööandja tegematajätmistest eest vastutust kandma peab,» ütles kriminaalasja kohtueelset uurimist juhtinud ringkonnaprokurör Ene Timmi.

Ükski süüdistatavatest pole ennast süüdi tunnistanud ja kohus hakkab kriminaalasja arutama üldmenetluse korras. Lõuna ringkonnaprokuratuuri pressiesindaja Kristina Kostina sõnul pole istungiaega veel kindlaks määratud.

Firma kommenteerib napilt

Teede REV-2 grupi jurist Heiki Tulk tõdes «Sakala» küsimustele kirjalikult vastates, et aktsiaseltsi vastu tõstatatud süüdistuse kohaselt jätsid kaks ettevõtte töötajat oma kohustused täitmata ega korraldanud tööd ohutult. Samas märkis ta, et Teede REV-2 mõistetakse süüdi alles siis, kui kohus tunnistab süüdi nii objektijuhi kui projektijuhi.

KARISTUS

Süüdimõistmisel ähvardab füüsilisi isikuid kuni vieceaastane vangistus ja firmat rahaline karistus.

Küsimuse peale, kas Sergeid lahkusid ettevõttest omal soovil või vallandati nad Mustla õnnetuse tõttu, vastas Tulk, et mehed lahkusid eri põhjustel.

Juristi kinnitusele on Teede REV-2 üritanud korvata kannatanutele õnnetusega põhjustatud materiaalselt kahju, kuid seda, milles hüvitis täpselt seisnes, ta ei avaldanud.

Viljandis meenutati Tartu rahu

Elmo Riig

Eile möödus 91 aastat päevast, mil Eesti Vabariigi ja Nõukogude Venemaa esindajad kirjutasid Tartus alla rahulepingule. Viljandis helisesid ajaloolise lepingu meenutamiseks Pauluse kiriku kellad ning Viljandi linna, vanade sõjameeste ja muinsuskaitse seltsi esindajad süütasid Viljandi aukodaniku kindral Johan Laidoneri monumenti juures mälestusküünlad. Tartu rahulepingu meenutamine on Viljandis saanud iga-aastaseks tavaks. Taas süüdatakse ratsamonumendi juures küünlad 12. veebruaril, kui on Johan Laidoneri sünniaastapäev. («Sakala»)

Raskusi trotsides soovib linnaape Avo Pöder ikkagi Võhmasse laululava rajada.

Elmo Riig

KULTUUR

JÄTKUB KOOSTÖÖPROJEKT LÄTLASTEGA

Võhma plaanib soetada teiseldataava laululava

Kahe aasta eest Võhmas kirgi kütnud ja õigus-kantsleri sekkumise järel soiku jäänud laululava ehitamise mõte liigub uues suunas: linn tahab soetada teiseldataava lava ning paigaldada müra-tõkked.

Egon Valdaru
egon.valdaru@sakalajakirjastus.ee

Võhma linnaape Avo Pöder ütles, et ostetakse kokkupandav laululava, mis on varem plaanitud tublisti väiksem — samasugune, nagu on igal aastal üritusteks renditud. Erilist kõlaefekti ja kaunist välimust see aga oodata ei tasu. Samas saab hõlpsasti teiseldataval laval korraldada üritusi ka mujal linnas. Näiteks on kavas jaanipäev ja volbripidu pidada kultuurikeskuse lähedal ning endise kultuurimaja krundil.

Müra-tõkked

Avo Pöder rääkis, et ühtlasi paigaldatakse teiseldatavad müra-tõkked. Need seatakse üles nii, et larm ei jõuaks nende majadeni, mille omanikud on avaldanud laululava rajamise vastu protesti.

«Tehniliselt pole me veel asja paika pannud, aga kavas on kasutada samasuguseid tõkkeid nagu teede ääres,» lausus linnaape.

Ta lubas, et varasemast

enam jälgitakse ka müra-taset. «See sõltub suuresti sellest, kui palju võimendi nuppu keeratakse. Kavas on hakata helitehnikute lepingutesse märkima, kui kõrge võib müra-tase olla, ning me jälgime sellest kinnipidamist.»

Vastuseis püsib

Laululava vastu võitleva Ruth Laeva hinnangul pole lubadustest kasu. «Juba mullu lubas linnavalitsus müranormidest kinni pidada, aga kõik kolm üritust ületasid tublisti norme,» ütles ta.

Võhma elaniku Lembit Tenno hinnangul püsiks elumajade vahetus läheduses heli normi piires vaid siis, kui võimendit üldse ei kasutataks. «Detsibell pole lineaarne, vaid logaritmiline ühik ning kui lubatud 45 detsibelli asemel on 48, on see juba kahekordne ületamine ehk sama kui sõita autoga 90 kilomeetri asemel 180-kilomeetrise tunnikirusega.»

Tenno osutas 2009. aasta suvel tervisekaitseinspeksiooni väljastatud kirjale, mille järgi

”

Juba mullu lubas linnavalitsus müranormidest kinni pidada, aga kõik kolm üritust ületasid tublisti norme.

Ruth Laev

möödeti Tallinna tänav 20 maja juures öösel lubatud 45 asemel 103 detsibelli.

Samas kirjas nimetab tervisekaitseinspeksioon meelelahutusürituste korraldamist ja laululava püstitamist Tallinna tänav 15 ebasobivaks ja elanike põhiõigusi rikkuvaks tegevuseks.

Lembit Tenno hinnangul on toodetavate müra-tõkete praktiline efektiivsus suurusjärgus 10–15 detsibelli. Selle saavutamiseks aga on vaja väga suuri ja statsioonarseid ehitisi, mis pole väikesel platsil realsed.

Jätkeb ühisprojekt

Laululava on osa Läti-Eesti programmist (ERDF), mis näeb ette kahe maa kultuurivahetust ning peale Võhma kerib see rajatis Stendesse. 1. jaanuarist jätkuva projekti eelarve on 324 000 eurot. Võhma osa sellest on 136 000, omafinantseeringu suurus on 15 protsenti.

Lisaks laululavale pannakse linnavalitsuse taha platsile uus valgustus ja ehitatakse võrkaed. Samuti rajatakse linnavalitsuse hoone tagumisse tiiba senisesse kolikambrisse tualettruumid. Kokku on selleks raha 76 000 eurot. Ülejäänud kulub linnaape sõnutsi kultuurivahetuseks.

Tänavu aprillis sõidab Võhmas Stendesse 20 täntsijat ja juunis kümme käsitöölisi. Lätist omakorda tulevad maikuus

AJALUGU

Õiguskantsler Indrek Teder saatis 2009. aastal Võhma linnavalitsusele laululava ehitamise kohta kümneleheküljelise kirja.

- Ta leidis, et linnavalitsus on laululavale ehitusluba andes rikkunud olulisel määral menetlusnõudeid, mistõttu see haldusakt on õigusvastane.
- Üks võimalusi on püstitada laululava nii, et see ei vastaks ehitusseaduses sätestatud ehitise mõistele. Sel juhul soovitas õiguskantsler tellida arusaamatuste vältimiseks ekspertiisi, mis kinnitab, et tegemist pole ehitisega ehitusseaduse mõistes.

Allikas: «Sakala»

Viljandimaale 20 lauljat ja juulis noortekoort.

«Mõlemas riigis korraldatakse ühised treeninglaagrid, kus õpitakse teise rahva laule ja tantse,» rääkis Avo Pöder.

Kultuurivahetus tipneb sellega, et juuli lõpul on Võhmas Läti päevad, 13. augustil aga Stendes Eesti päevad, kuhu läheb Võhmas 60 inimest.

Vanal kalmistul näitab teed uus kaart

Viljandi Vanal kalmistul otse kabeli kõrval seati möödunud aasta viimastel päevadel üles uus kaart, mis on vanast informatiivsem ja ajakohasem.

Margus Haav

margus.haav@sakalajakirjastus.ee

Riia maanteeäärne surnuaed on Viljandi vanim dateeritud hauatähistega kalmistu. See on pühitsetud 1773. aastal ning sinna on mitme sajandi jooksul maetud tuntud ja kindlasti ka tänapäeval tunnistust väärivaid isikuid.

Kaardi tarbeks andmete kogumine ja täpsustamine võttis aega tubli pool aastat ning sellega oli ametis kümme inimest.

Täpsem ja põhjalikum

Teavet aitasid koguda muinsuskaitseameti, muuseumi ja linnavalitsuse ametnikud, väga suurt abi osutasid Jaani koguduse õpetaja Marko Tiitus, Pauluse koguduse arhivaar Janis Tobreluts, suguvõsaurija Kalle Pullmann ning linnakodanik Heiki Raudla.

«Ilma nende meeste teadmisteta poleks see kaart valmis saanudki,» lausus linnavalitsuse majandusameti spetsialist Kaidi Braun. «Lähtusime põhimõttest, et äärmärkimist väärivad kõik avalikus elus silma paistnud isikud tegevusalast hoolimata.»

Braun lisas, et kalmistu kaarti ei saa võrrelda linna- ja ajaloo- ja kultuurihuvilistele inimestele.

INFO

Huviliste abistamiseks on kaardil kujutatud enam-vähem kõik teed ja kivimüürid ning tähistatud parkla, kaevu, tööriistade hoiukoha ja välitualeti asukoht.

Nii on kaardil märgitud Eesti Vabariigi kehtivuse kehtimise ajal, garnisoni kalmistu, Saksa sõdurite kalmistu ja mitu omanäolise hauatähise saanud pereplatsi.

«Uuel kaardil on ära toodud kõik kalmistu territooriumil paiknevad kabelid ja

ARVAMUS

Monika Rauba, kultuuriväärtuste spetsialist

Kaart ei sündinud tühjale kohale ja üleöö. Nii viljandlasi, viljandimaalasi kui linna külalisi huvitab selline kultuurilooline teave. Seda on kinnitanud ka esmane positiivne tagasiside.

kalmistu ajaloolised väravad,» lisas kultuuriväärtuste spetsialist Monika Rauba. «Skulptuure kaardile ei märgitud, sest mitu neist on ümber paigutatud.»

Nii näiteks on August Weizenbergi loodud hausasamas «Rahuingel» praegu kalmistu kabelis ja skulptuur «Lootus» Jaani kirikus.

Kaidi Braun lisas, et huviliste abistamiseks on kaardil kujutatud enam-vähem kõik teed ja kivimüürid ning tähistatud parkla, kaevu, tööriistade hoiukoha ja välitualeti asukoht. Kaarti ei pandud juhuslikult valitud paika — kabel on ikkagi Vana kalmistu süda.

Vajalik info

Kaardi valmistamine ja paigaldamine läksid linnale maksma ligikaudu 1700 eurot, töö tegi osahing Dag Reklam. Koostajad on tänulikud väärt kujunduse teinud Jüri Märkale, kes kannatlikult kandis kaardile kõik rohked parandused.

Viljandi Vanal kalmistul puhkavad teiste seas Viljandi tuletikuvabriku taasasutaja Eduard Pohl, baleriin Ida Urbel, luuletaja ja lastekirjanik Friedrich Kuhlbars, naivistlik maalnik Paul Kondas, Eesti esimene riigisekretär Theodor Andreas Käärik ja teadaolevalt Eestis seni vanimaks elanud mees Johan Kallaste. Kel pole võimalik jalutuskäiku Vanale kalmistule ette võtta, leiab peagi kogu kaardimaterjali koos sinna juurde kuuluva infoga Viljandi linna veebilehelt.

Samalaadset kaarti väärilis Viljandi suurim, Metsakalmistu. Paraku peab selle valmistamine oma aega ootama, sest enne vajab Metsakalmistut täpselt mõõdistamist.

Elmo Riig

Kaidi Brauni kinnitust mööda on kevadel Vana kalmistu kaardi naabrusesse plaanis paigaldada uued istepingid ja infostend.

ÕNNETUS

VARING PEATUS KORTERITE KOHAL

Päevinäinud majal kukkus sisse osa katust

Viljandis Side tänava alguses vajus eile hommikul lume raskuse all sisse osa vana kahekorruselise elumaja katust.

Aivar Aotäht

aivar.aotah@sakalajakirjastus.ee

Üks hoone omanik, Tõnu Mädamürk, kes elab maja teises otsas, ütles, et õnnetus juhtus umbes veerand üheksa. «Kostis ragin ja selline imelik hääl, nagu oleks keegi klotse hunnikusse valanud,» meenutas ta.

Välja vaatama minnes nägi Mädamürk, et hoone teise osa katust on sisse langenud. Ühtlasi purunesid seal korstnad. Tänavalt oli varingut vähem märgata, kuid teisel pool oli katust mitu meetrit seinast eemale libisenud ja paar tala olid õuele prantsatanud.

Mädamürgi sõnul elab kokkuvajunud katuse all teisel korral kolm ja alumisel kaks inimest. Eile pärastlõunal, enne kui ta igaks juhuks päästetee-nistusse helistas, oli kaks asukat ülakorruse korteris.

Majaelanike kinnitust mööda korterid nähtavalt viga ei saanud. Kohale jõudnud päästjad vaatavad maja nii väljast kui seest üle. Rühmapealik Alain Tamm ütles, et kui kaua sissevarisenud katusega majaosa vastu pidada suudab, on raske öelda. «Meie hinnangul on tegu

VARINGUD

Sel talvel on Viljandi- maal lumele alla vandunud mitu katust.

- Jaanuaris varises Suure-Jaani vallas sisse pool rehielamu katust. Olustvere teenindus- ja maamajanduskoolis kukkus kokku jõusaali katus. Päästjate teada on kokku varisenud ka mõni kuur.

Allikas: «Sakala»

varisemis- ja seega eluohtliku olukorraga,» märkis ta. «Inimesed peaksid leidma kiires korras võimaluse välja kolida. Hoone teises osas tuleb terveks jäänud katusele lumi ära lükata, et ka see kokku ei vajuks.»

Tõnu Mädamürk ütles, et ilmselt leiab ta vähemalt mõnele elanikule ruumi maja teises otsas. «Aga ehk saab aidata ka linn, andes kellelegi sotsiaalkorteri.»

Ta nentis, et järgmisel aastal saja-aastaseks saav hoone on varem põlenud ning kümme-kond aastat tagasi asendati osa palke tuhakivist plokkidega.

Mädamürk kinnitas, et maja on kindlustatud. «Homme tuleb vennas, siis vaatame, mis saab,» lisas ta.

Hoone üks omanik Tõnu Mädamürk ei osanud eile arvata, mis lagunenud osast edasi saab.

Aivar Aotäht

Vallikraavis lamas külmunud mees

Teisipäeva õhtul leiti Viljandi lossimägedest kahe Kirsimäe vahelisest vallikraavist noorepoolne mees. Talle läksid appi nii päästjad, kiirabi- töötajad kui politseinikud.

Politsei- ja piirivalveameti pressiesindaja Agu Lalli sõnul teatati korraldajatele vallikraavis lamavast mehest kell 21.52. Lumme jäänud jälgedega järgi oli näha, et kannan-

tanu oli kohati libisedes ise järsust kaldast alla läinud.

Politseinikud katsid lumel lamava mehe mundrijopede ja helkurvestidega kinni ning kutsusid välja päästjad ja kiirabi.

Lõuna-Eesti päästkeskuse pressiesindaja Marek Kiik rääkis, et hädalise ligi 15 meetri sügavusest kraavist väljatoomiseks võeti appi nöö-

rid ja kiirabi vaakummadrats, mis võimaldab inimese keha transpordi ajaks fikseerida.

«Külmunud inimest ei tasu väga liigutada,» selgitas Kiik.

Kell 22.45 lõppenud päästeaktsiooni järel anti mees kiirabi hoole alla. Agu Lalli teada tuvastati tal haiglas tugev alajahtumine ja alkoholi- joove. («Sakala»)

Reumaliit kutsub teabepäevale

Homme kell 14 korraldab Eesti reumaliit puuetega inimeste kojas Viljandis Posti tänav 20 teabepäeva «Enamlevinud põletikulised luu- ja liigesehaigused, nende ravi ja taastusravi».

Teabepäeva eesmärk on parandada tööeliste inimeste teadlikkust luu- ja liigesehaigustest, et luua eeldused nende haigete elukvaliteedi ja töövõime parandamiseks, tervislikel põhjustel töölt väljalangemise ennetamiseks ja tööle tagasi pöördumiseks.

Reumaliidu tegevjuht Marek Jaakson tutvustab reumaliidu korraldatavaid projekte ja koolitusi. Reumatoidartriidi ning anküloseeriva spondüliidi olemusest, diagnoosimisest ja ravist räägib Lääne-Tallinna keskhaigla reumatoloog Marge Esko.

Samuti kõneldakse raviplaanist, ravipäevikust ja taastusravist ning tutvustatakse reumatoidartriidihaige abivahendeid. Projekt viiak-

Eesti reumaliidu homsel koolitusel osalemine on tasuta. Aivar Aotäht

se ellu koostöös sotsiaalministeeriumiga Euroopa sotsiaalfondi rahastusel.

Osalemine on tasuta. Täpsemat infot saab reumaliidu kodulehelt. («Sakala»)

Kubatuur saeb hinda.

TOO OMA VANA SAAG KAUPLUSESSE, SAAD UUE SAE KUBATUURI VÕRRA SOODSAMALT!

Oma soodustus arvuta näiteks nii:

Saag 435 = 40,9 cm³ = 40,90 € soodsamalt

Saag 353 = 51,7 cm³ = 51,70 € soodsamalt

Vaata lähemalt www.husqvarna.ee

Pakkumine kehtib kõikidele Husqvarna saagidele veebruari lõpuni.

TALTSUTADES LOODUSJÕUDE™ Emake loodus on suurim ja koguim aednik maailmas, vormides lakkamatult puid, põõsaid ja taimi. Aga samas on hetki, mil loodus võib külvata ka hävingut ja ohjeldamatult vahoda. Husqvarna võimsate maailmatasemel tööriistadega tulete toime loodusjõudude põhjustatud kaosiga ning kõikide puude, aedade ja suurte haljasalade haldamisega. Need masinad aitavad teil loodust natukenegi taltsutada.

Profidde varustus. Välitöödel vältimatu. www.husqvarna.ee

Copyright © 2010 Husqvarna AB (pub). All rights reserved. Husqvarna and other product and feature marks are trademarks of the Husqvarna Group as displayed at www.international.husqvarna.com

Husqvarna

RIIGIKOGU VALIMISED

6. märtsil 2011

Kalle Hiob: tuleb maksta inimväärselt palka

Riigikogu valimistel meie ringkonnas üksikkandidaadina kandideeriv Viljandi linnaliinide bussijuht Kalle Hiob peab end võitlejaks ning töötaks parlamendis töökohtade ja inimväärse töötasu nimel.

Gerly Nugis

gerly.nugis@sakalajakirjastus.ee

Kalle Hiob, miks te riigikokku kandideerite?

Hakkasin seda asja ajama töökaaslaste toetusel, sest meie palgad on väikesed. Riigikokku minok on minu protest selle riigi vastu, selle vastu, mida tööandjad meie töötajatega teevad. Meid koondatakse, kõik müüakse või erastatakse ära. Näen seda bussijuhina iga päev. Samas olen talupidaja, ettevõtja. Seetõttu tean väga hästi, mis toimub.

Minu töökaaslased toetavad mind. Nad ütlesid: «Sina oled see õige inimene, kandideeri, et tööandjatega võrdseks ühe laua taha istuda, sest nad ei kuula meid.» Ma olen igal pool töötajate õiguste eest võidelnud, ma ei jäta jonnini, ajan ikka oma asja edasi. Sellepärast nad soovitasidki mul kandideerida, et olen kogu aeg nende eest seisnud.

Mida te valijatele lubate?

Ma ei luba midagi. Enne tuleb teha, kui saab lubama hakata. Ütlesin siinsamas meeslele ka, et ma ei luba midagi. Nad näevad, et ma tegutsen, mitte ei räägi, et tagan kõigile emapensiooni või midagi sellist. Meie pensioniiga viiakse nii kaugele, et inimesed ei elagi nii kaua. Selleks ajaks, kui 13. pensioni või emapensiooni saaks, on inimesed juba surnud.

Lisaks räägitakse kogu aeg, et riigil pole raha midagi maksta, aga kust siis see raha võetakse, mille eest oma kalleid valimislubadusi täitma hakatakse?

Rahaprobleem tuleb ju sellest, et järjest suletakse ettevõtteid ja kaotatakse töökohti, aga kui ei ole inimesi, kes makse maksaksid, ei ole ka raha, millest pensioni maksta.

Tegelikult on bussijuhil juba sama palk mis koristajal. Olen tööl 16 tundi, hommikul vara sõidan magamata välja, puhata ei ole saanud, aga palga pikkade tundide eest saan järjest vähem.

Inimesele tuleb maksta inimväärselt palka, aga ta peab oma palka ka väärt olema. Vaat nende probleemide eest ma tahangi võidelda.

Milliseks hindate oma šansse riigikokku pääseda?

Tegelikult mul ei olegi šansse. Tahaksin riigikokku saada, aga meil on künnis viidud nii kõrgeks, et ma kardan, et sinna ei pääse ükski üksikkandidaat.

Tahaksin riigikokku saada, sest ma tahan inimesi aidata. Praegu teevad ilma erakonnad, aga üksikkandidaatidest kõnelakse nagu pahategijatest, kes võtavad erakondadel kõik hea käest.

See on tohutu ebaõiglus. Meil, üksikkandidaatidel, on vaja 5000 häält. Miks peab olema üksikkandidaadil nii palju häält? Ma kogun siin võib-olla 2000 häält ega pääse kuhugi, aga keegi saab peibutusparte täis nimekirjas 400 ja läheb ikka.

See 5000 häält ei oleks mingi probleem ületada, kui valijad tuleksid kaasa ja näeksid seda õilsat eesmärki, mille poole need inimesed püüdnud. Ka üks veetilk võib jõe voolama panna. Aga erakondade inimesed teevad sellist lobitööd, mida üksikkandidaat ei suuda.

Ma leian, et riigikokku võiks võtta ikka tegijad, mitte rääkijad mehed. Senise 20 aasta jooksul pole mina tegusid näinud. Hinnad on tõusnud ja elu on järjest alla läinud. Kogu Eesti istub justkui viitsütikuga pommi otsas. Ma kuulen ju päevast päeva, kuidas inimesed kurdavad.

Kas riigikogu töötaks paremini, kui kõik selle 101 liiget oleksidki üksikkandidaadid?

Jah, töötaks küll. Seal peavad olema tegijad inimesed, mitte niisama istujad. Nad tegelikult ei istu ka, vaid magavad, loevad lehte või ei tule kohalegi. Seal peaksid olema sellised inimesed, kes tunnevad inimeste sotsiaalseid probleeme ja muid valdkondi.

Mina suhtlen inimestega iga päev: aitan inimese isegi üle tee, bussist maha või tõstan ta lapsevankri bussi. Väikesed lapsed ütlevad mulle tänaval tere ja räägivad teistele, et näe, see onu on bussijuht. Ma ju teretan neid inimesi, ma tunnen neid ja nemad mind.

Mis te arvate, mitu üksikkandidaati riigikokku jõuab?

Ma tahaksin, et sinna jõuaks 30 üksikkandidaati. Siis saaks moodustada justkui omaette partei, mis päris erakond tegelikult ei ole. Ehk saaks siis asjad liikuma. Need, kes üksinda ei teeks suurt midagi ära, oleksid koos võimsamad. Siis meie riik näeks, et midagi annab ära teha. Praegused üksikkandidaadid ei tunne üksteist. Me oleme tulnud maalt ja metsast. Eesti riik on küll väike, aga inimesed ei tunne üksteist.

Kui 30 ei saa, siis juba kümme oleks hea. Isegi üksainus üksikkandidaat näitaks seda

”

Ma ei taha, et teised mind käsutavad; et ma olen sõltuvuses parteilaua taga istujatest.

ELULUGU

Kalle Hiob on sündinud Viljandimaal Haliste vallas Uue-Kariste külas.

- Põhihariduse sai Koskilla ja Raudna koolis, keskkooli Helme kutsekeskkoolis.
- Töötanud Tartu Jõesadamas motoristina, Õisu sovhoosis traktoristina, aktsiaseltsis Vilma liinioperaatorina ning praegu on aktsiaseltsis Atko bussijuht.
- Abielus 1987. aastast. Peres on neli last ning üks lapselaps.

Allikas: Kalle Hiob

rohelist tuld. Järgmine kord oleks rahvas ilmselt julgem. Üksinda saja inimese vastu on ka võimalik tegusid teha. Kui sa ajad õiget asja, saad sa hakkama.

Tegelikult oleks hea ka kahekojaline parlament, kus kodjad on teineteisest sõltumatud ja kontrollivad teineteist. Minu arvates aitaks see ära hoida korruptsiooni.

Kas ei ole ühtegi erakonda, kellega olete mõelnud liituda?

Ma olen kogu aeg olnud apoliitiline ja jään selleks. Ma ei olnud isegi oktoobrilaps või pionier. Ma ei ole ka üheski parteis olnud. Ma tahan olla vaba. Ma ei taha, et teised mind käsutavad; et ma olen sõltuvuses parteilaua taga istujatest. Ma tahaksin, et kõik otsustajad oleksidki üksikkandidaadid, mitte nii, et üks partei annab käsu, teine partei liitub ja lõpuks ei ole neid lubadusi kuskil.

Erakonnad on kõik ühesugused, nagu oleksid oma platvormi üksteise pealt maha kirjutanud. Räägitakse kultuurist ja haridusest, aga kust selleks raha võetakse? Kultuuri on vaja, aga tegelikult tuleks edendada ettevõtlust, just väikeettevõtlust.

Maal on tekkinud suured põllumajandusühistused, kus töö tehakse ära kahe traktoriga. Aga väike põllumees teeb nii, et kogu pere saab tööd. Ma tahaksin, et oleks turgu, kus müüa. Riik seab aga kõik takistused, et väike põllumees ei saaks müüa: sul on vaja nii palju lube hankida, tohutust bürokraatiast läbi raiuda. Need inimesed loobuvad sellest. Nad annavad pigem oma maad suurele ühistule rendile. Head äriplaanid ei saa loogilegi. Kui tahad linnukasvatust arendada, siis toetust ei anta, kui aga teed turismiettevõtte, kus aasta jooksul käib paar inimest, on kõik väga hästi.

See on läbi mõtlemata. Sellist väikest ettevõtlust, väikesi talusid oleks vaja. Meil oleks vaja tuua inimesed maale taga-

Üksikkandidaat Kalle Hiob tahab igaühele just sellist palka, nagu ta on väärt.

Elmo Riig

si. Mis mõtet on neid kultuurimaju ehitada, kui ei ole inimesi.

Nii paljud on läinud Eesti maalt ära, üle 60 000 inimese. Miks nad lähevad? Sellepärast, et neil pole tööd. Palgad on nii väikesed. Mul üks õelastest läks Soome tööle, sest seal on palgad tunduvalt kõrgemad. Nüüd elabki ta mehega Soomes, lapsed käivad seal koolis ja nad ütlevad, et nemad enam tagasi ei tule. Need ongi kaotatud inimesed, maksumaksjad. Me ise kaotame neid. Inimesed ei taha enam Eestimaal elada. Meie

poliitikud on selle nii kaugele viinud.

Mida te siin muudaksite?

Meie inimesed tahaksid tööd teha ja selle eest ka inimväärselt palka saada. Mitte nii, et me oleme alampalgaga tööl 24 tundi päevas ja seitse päeva nädalas. Emad ja isad ei näe enam varsti oma lapsi. Kas nad saavadki neid lapsi üldse, kui nad töötama peavad, et ise ära elada?

Mõned inimesed käivadki kodus vaid magamas. Lähevad

nagu minagi öhtul koju, viskavad end voodisse ja hommikul vara peavad juba jälle tööle minema. Sissetulekud aga järjest kahanevad. Nagu ma ennist ütlesin: inimene peab saama inimväärselt palka, aga ta peab oma palka ka väärt olema.

Ma leian, et riigikogus võiks samuti saada palka vastavalt tehtud tööle. Nii palju, kui sa seal tööd teed, nii palju saad ka palka. Las rahvas mõõdab seda. Rahvas need inimesed ju sinna üles Toompeale saadab, järelikult on rahvas ka see, kes otsustab, kui palju nad väärt on.

KONTAKT:
reporter Hans Väre
433 0051
hans.vare@sakalajakirjastus.ee

130 380

Ettepanekud on oodatud

130 380 eurot ehk 2 040 000 krooni maksma läinud töötukassa iseteeninduskeskkonna edasi arendamiseks oodatakse ettepanekuid meiliaadressil itp@tootukassa.ee.

TEISIPÄEVAL «MAAELU»

KOLMAPÄEVAL «KULTUUR»

NELJAPÄEVAL «MAJANDUS»

REEDEL «KINO»

LAUPÄEVAL «INIMENE»

TEEMAD

Töötukassa Viljandimaa osakonna juhi Merit Laane sõnul on töötutel väga tähtis büroos kohal käia, sest kodust välja tulek muudab inimese aktiivseks.

INTERNET

RIIGIASUTUSE TEENUSED ON SENISEST KÄTTESAADAVAMAD

Uus portaal ei päästa töötut kontoris kohal käimisest

Teisipäeval avas töötukassa internetis uue iseteeninduskeskkonna, mis peaks ajapikku kujunema asutuse virtuaalseks bürooks. Sellest hoolimata tuleb töötutel endiselt kord kuus kohal käia ka päriskontoris.

Hans Väre
hans.vare@sakalajakirjastus.ee

Uue veebikeskkonnaga jõudis töötukassa kommertstöövahendusportaalidele tehniliste lahenduste poolest järele. Kui varem olid vahendatavad vabad ametikohad näha vaid tabelitöötusprogrammis, siis nüüd on neid võimalik otsida mugavalt ning kiiresti tegevusvaldkonna ja piirkonna järgi.

End ID-kaardi või mobiil-ID-ga sisse loginud kasutajad saavad koostada CV, vastata tööpakkumistele, hallata oma töösoove, vaadata esitatud avaldusi ja nende kohta tehtud otsuseid ning teavitada töötukassat oma andmete muutumisest või töö leidmisest.

Ka tööandjatel on nüüd võimalik töötukassa veebiküljel operatiivselt pakkumisi üles seada, maha võtta või täiendada, otsida iseteeninduskeskkonna kasutajate hulgast sobi-

vaid kandidaate ja taotlema vajaduse korral koostamishüvitist.

Kohal ei käida allkirja pärast

Lähiajal peaks portaali teenuseid lisanduma. Ettevõtjad ja asutuste juhid saavad hakata sealtkaudu edastama töötukassale lepingute täitmise, näiteks tööpraktika edukuse kohta käivat informatsiooni, töötisijatel aga on võimalik esitada avaldusi ja broneerida vastuvõtuaega nõustaja juurde.

Töötukassa Viljandimaa osakonna juhataja Merit Laane sõnul ei tähenda uue veebikülje käiklaskmine siiski seda, nagu ei peaks töötud enam iga 30 päeva tagant büroos vestlusel käima.

«See ei ole pelgalt möllimine,» põhjendas Laan. «Piltli-

”
Piltlikult öeldes sunnib kontoris tulek inimest pidžamaat seljast võtma ja aktiveeruma.

Merit Laan,
töötukassa Viljandimaa
osakonna juhataja

kult öeldes sunnib kontoris tulek inimest pidžamaat seljast võtma ja aktiveeruma.»

Laane arvates on inimlik suhtlus töötute tegusana hoidmiseks väga tähtis — eriti pikka aega kodus olnute puhul. Iga külastuse ajal saavad nad ülesande, mis peaks aitama neid uuele töökohale lähemale.

«Näiteks seatakse eesmärk vaadata üle kõik tööandjad elukohast 20 kilomeetri raadiuses,» rääkis Laan. «See paneb inimese mõtlema, kuhu ta kodust bussiga pääseks ja millised ettevõtted seal tegutsesid.»

Sõiduraha leitakse

Iseteeninduskeskkonda on kavas edasi arendada ja tulevikus saab töötukassa selle kaudu jälgida, kuhu töötud kandideerinud on. Ehkki seetõttu võib büroos käimise kohustus väiksemaks muutuda, ei kao see Merit Laane kinnitusest päriselt. Esiteks ei korvaks telefoni- või internetisuhtlus juba mainitud otse suhtlemise hüvesid, teiseks on paljudel maal elavatel inimestel interneti kasutamine tunduvalt keerulisem kui kohale tulek.

«Ma ei ütle, et Viljandisse sõiduks raha leida on kerge, aga selle nimel tuleb pinguta-

KASV

Möödunud reedeks oli Viljandimaal registreeritud 2145 töötut.

- Seda on 14 võrra rohkem kui nädal tagasi.
- Eelmise aasta lõpul oli töötuid 2085 ehk 60 võrra vähem.

Allikas: töötukassa

da,» rääkis osakonna juhataja. «Töötukassa maksab töötisinguks 270 päeva jooksul 2.11 eurot (33 krooni) toetust päevas.»

Mõisaküla sotsiaal- ja noorsoopsialisti asendaja Kati Puidet tõdes, et kindlasti on osa töötuid nii uue koha otsimisest kui enese registris hoidmisest loobunud, kuid need, kes käivad tema juures toimetulekutoetust vormistamas, panevad sõiduks vajaliku bussiraha alati kõrvale. Inimesel on erandkorras võimalik selleks isegi toetust taotleda.

Merit Laane jutu järgi on Viljandimaal töötuid viimaste nädalatega natuke juurde tulnud, kuid see on tavapärase tihti lõpetatakse lepingud just aasta lõpul.

KOMMENTAAR

Kas Eesti turg on küllalt vaba?

Eesti on Adam Smithi ning Milton Friedmani andekas ja edasipüüdlik õpilane. Kõik koolitükid on tehtud neljale või viitele, turumajandus toimib ning ettevõtlusvabaduse poolest oleme maailmas esirinnas. Vanade ja suurte turumajandusliidrite kiidukõned meie edusammude kohta, alustades fiskaalpoliitika eeskujuks seadmisest ja lõpetades edukate reformide tunnustamisega, on juba vaat et igapäevased.

Oles ise liberaalse turumajanduse pooldaja ja ettevõtja, ei saa ka mina kiitusega kitsi olla. Riigi sekkumine on marginaalne ning ettevõtte või ettevõtja edu sõltub suuresti temast endast. Muidugi on väliseid tegureid, mis võivad mõjutada ettevõtete käekäiku ning isegi eksistentsi, kuid vabal turul jääb määravaks ikkagi inimtegur.

Ent kas võimalused on kõigile võrdsed või tehakse need mõnele turuosalisele võrdsemaks? Kui üldises plaanis tundub kõik kenasti toimivat, siis elu on näidanud, et tõrvatilk on ka kuldsest läbipaistvas meepotis.

Häda on selles, et mõni seadus annab suvalisele ametnikule võimaluse jagada ja valitseda, tekitades segadust ning vaidlust. Üks säärane regulatsioon on riigihangete seadus. See lubab kirjutada hanketingimustesse nõudeid, mis loovad ametnikele tõlgendamisevõimalusi ja eiravad vaba turu põhimõtteid.

Näiteks paragrahvi 41 järgi võib hankija nõuda pakkuja pädevuse tuvastamiseks andmeid kolme aasta jooksul täidetud olulisemate lepingute kohta, mis puudutavad sama laadi teenuseid või asju kui need, mille ostmiseks hange korraldatakse.

Ühe hange korraldaja aktsepteeris sellele seadusesättele tuginedes varasema eduka töökogemusena ainult neid, mis on viimase kolme aasta jooksul lõppenud, sest tema tõlgendus tähendab sõna «täidetud» sama mis «lõpetatud». Kui müügi-tehingu või ehituse puhul võib see tõesti nii olla, siis pikaajalise teenuse osutajad täidavad lepingut iga kuu.

Kas hankija käsitlusviis tulenes lihtsalt erinevast tõlgendamisest? Või hoopis kallutatusest? Ja kuidas on äsja alustanud ettevõtetel sellisel juhul üldse võimalik hankel osaleda? Lihtsaid vastuseid kahjuks pole.

Teine probleem, mis mind õigupoolest kirjutama ajendas, on mõne riigihanke jagamatus.

Nimelt korraldab riik aeg-ajalt hankeid, et leida teenusepakkuja paljudes Eesti kohtades paiknevatele osakondadele. On mõistetav, et õhuke riik ei saa lubada liigset kulutamist ja suuremahulise hanke tegemisega võiks raha justkui kokku hoida. Tegelikult pole sääst sugugi nii kindel, kui näib.

Teenuse lõpphinna on valdav osa palgal ja maksudel: olenevalt teenuse liigist kulub neile 70–85 protsenti rahast. 15–30 protsenti sisse peavad mahtuma kõik muud kulud ja kasum. Eeltoodule tuginedes julgen väita, et kui riik tõepoolest säästab, saab see tulla üksnes orjapalga maksimisest.

Spetsiifilistel üleriigilistel teenusehangetel suudab pahasti pakkumusi teha ainult kolm-neli suurfirmat, kusjuures osalejatest on vaid üks kodumaine, teised aga võivad vallutada. Eestis on rohkem kui 250 töötajaga suuretegevõtteid umbes 0,5 protsenti ettevõtete koguarvust, kuna 90 protsenti on kuni üheksa töötajaga mikroettevõtted. Arvud kõnelevad ise enda eest.

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi ettevõtluspoliitika kõlab järgmiselt: aastaks 2013 on Eesti ettevõtluse alustamiseks ja sellega tegelemiseks maailma parim paik.

Alustamiseks on see juba praegu parim. Tahan loota, et Eesti muutub parimaks tegutsemiskohaks ka väikestele ja keskmistele firmadele. Vastasel juhul kõlab riigi ettevõtluspoliitika nagu pühakirja Matteuse evangeeliumis öeldu: «Sina aga, kui sa oma almust jagad, siis ärge su vasak käsi teadku, mida su parem käsi teeb.»

Tiit Jürmann

ettevõtja

MÖTE

Kas hankija käsitlusviis tulenes lihtsalt erinevast tõlgendamisest? Või hoopis kallutatusest?

PROGNOOS

LUMINE TALV VÄHENDAB ORAVATE ARVUKUST

Käbikuningas peab läbi ajama käbideta

Ühel hiljutisel talvapäeval toimetas Sürgavere kooli pargis kolm oranžikate käppadega oravat. Nad silkasid puude otsas, tassisid tõrusid ja kaevasid peidukohtades. Lumine, kuid käbivaene talv on olnud neile paras pähek.

Liisi Seil

liisi.seil@sakalakirjastus.ee

Sürgavere põhikooli loodusainete õpetaja Kersti Varblane rääkis, et oravad on sealses pargis elanud juba aastaid. Tema teada on neid seal isegi rohkem kui kolm, kuid kindlat arvu ei oska ta öelda: loomad ju ennast käsu peale üles ei rivista.

«Vahepeal olid oravad kadunud. Minu arvates elas siin pargis üks kakk, kes peletas nad minema,» meenutas õpetaja. «Nüüd pole kakku näha olnud ning loomakesed on tagasi.»

Seda, et oravad tänavusel lumisel talvel tavapärasest kuidagi teistmoodi käitüksid, ei ole Kersti Varblane märganud.

«Siin on ümberringi palju sarapuid — üks nad varu suvel ja sügisel sealt endale talveks toitu. Ükskord nägin, kuidas orav käis puu otsast pähkli toomas ja jooksis sellega teisele poole teed, et kandam seal sambla alla matta.»

Õpetaja kinnitust mööda on Sürgavere käbikuningad üsna metsiku elulaadiga ning hoiaavad inimestest eemale.

«Minu teada pole keegi neile süüa pakkunud, lapsed toidavad kodus linde,» lausub ta.

Kiskjad ja käbinappus

Tegelikult pole oravate elu tänavu sugugi kõikjal nii roosiline, kui eeltoodud kirjeldusest paistab.

Terioloog Uudo Timmi arvates peaks käbikuningate põli olema praegu üsna raske, sest aasta on käbivaene ning peale selle jahivad oravaid nügised ja kakud, kes ei saa lume alt tavalisi saakloomi, pisinärlisi kätte.

ORAV

Orav on Eestis levinud liik.

- Oravad elavad okas-, sega- ja lehtmetsades ning parkides.
- Nad on segatoidulised loomad, kelle menüü peamise osa moodustavad taimede seemned, kuusekäbid, tammetõrud ja sarapuupähklid. Meelsasti söövad nad ka linnupoegi ja -mune ning tiguisid ja putukaid.
- Orava vaenlased on metsnugis, kanakull ja kakud.

Allikas: <http://bio.edu.ee>

«Ausalt öeldes pole ma jõudnud sel talvel eriti palju metsas käia, sest seal on nii vaevaline liikuda,» tunnistab teadlane. Teadmata on talle ka haavametsades elavate lendoravate saatus: nendegi elupaikadele pääsevad uurijad ligi alles siis, kui lumi rohkem kandma hakkab.

«Viimastel nädalatel lumete tekkinud koorikul suuskadega sõites ei ole ma harilike oravate jälgedele küll sattunud,» nentis ta. «Paari vaatluskorra põhjal tundub tänavune talv olevat neile sama raske kui eelmise.»

Põhiline häda, mis neid loomakesi kimbutab, on kuusekäbide nappus. See valitseb metsas juba teist aastat.

Seda hirmu küll tundma ei pea, et oravastugu Eestimaalt kaoks. Küllap tulevad paremad ajad, mil näeme neid taas rohkem ringi jooksmas!

Uudo Timm

«Oravate toidus on seemned tähtsal kohal ja seetõttu sõltuvad nad suuresti käbidest. Muudugi koguvad nad ka varusid ja oskavad neid talvel üles leida. Tammikutes ja sarapikes elavatel oravatel on tänavu okasmetsades tegutsevate suguvendade ees eelis. Aga kui lumele tekib kõva koorik, on ka nondel varude väljakaevamisega palju tegemist,» rääkis Timm.

Veidi teistsugune on lugu lendoravatega: nemad kuusekäbidest eriti ei hooli, vaid närvivad pigem punge, urbi ja puukoort, mistõttu neile peaks toidupoolist jätkuma.

Mõlemat liiki ohustab paraku ründajate suur surve. Et hiired on oma elu hangede all kenasti sisse seadnud ning lumekorikule jalutama ei tule, peavad nügised ja kakud otsima toiduks teisi saakloomi.

«Nugiste jälgi on kõik kohad täis, nii et kes neile jalgu jääb, võetakse rajalt maha,» nentis Uudo Timm.

«Kakkudel vähenesid sigimisedukus ja arvukus kehva toidubaasi tõttu juba eelmisel aastal. Tänavu väidetakse, et kakke peaaegu polegi enam näha.»

Arvukus väheneb

Küllap kärbib tänavune talv ka oravate arvu: kevadeks jäävad ellu ilmselt ainult tugevamad. Märtsis algaval jooksuajal on loomad kurnatud ning nende sigimispotentsiaal on väike. Kesise toidutagavara korral on neil raske ka poegi kasvatada.

Teisalt võib orav suve jooksul ilmale tuua kaks või isegi rohkem pesakonda, milles kasvab korraka neli-viis poega.

«Kõrgtasemeni nende hulk sügiseks siiski ei tõuse,» tõdes Uudo Timm. «Oravate arvukuse tsüklid on nelja-viie aasta pikkused.»

See, kas oravaid on Eestis palju või vähe, sõltub teadlase sõnul vaataja silmadest. «Aegajalt kaevatakse, et oravaid on Eestisse sigenenud hirmus palju: nad söövad ära kuuse- ja männikasvud ning koorivad puud paljaks. Sajand tagasi oli selliseid artikleid lehtedes üsna palju,» jutustas ta.

«Ent iga loom peab ju sööma. Aegajalt spetsialiseeruvad nad mingil põhjusel ühele või teisele toidule ja nii juhtubki, et mõne kuuse latv kooritakse üsna paljaks. Ometi ei ole mõeldav, et oravad kahjustaksid tervet metsa,» arutles terioloog.

Uudo Timm selgitas, et kui oravaid tekib väga palju, seab loodus kiiresti. Ühelt poolt suureneb siis käbikuningaid jahtivate liikide arvukus, teisalt mõjutavad oravate populatsiooni haigused. Kolmas regulaator on stress: liiga tihti oma liigikaaslasti nähes lähevad need loomad närviliseks ja see vähendab nende sigimispotentsiaali.

Muretseda pole põhjust ka nüüd, kui oravaid karmi talve järel vähemaks jääb.

«Väiksema arvukuse puhul vallanduvad looduses sellised protsessid, mis sigimist ja viljakust suurendavad: pesakondades kasvab poegade arv ja populatsioon taastub kiiresti. Kui on vähe isendeid, jätkub neile ühtlasi rohkem kvaliteetset toitu,» rääkis Uudo Timm.

«Seda hirmu küll tundma ei pea, et oravastugu Eestimaalt kaoks. Küllap tulevad paremad ajad, mil näeme neid taas rohkem ringi jooksmas!» kinnitas ta.

Toitmine teeb laisaks

Ehkki talv on karm, ei tasu inimestel nälgasena tunduvaid käbikuningaid toitma hakata.

«Asulates elavad oravad on metsaloomadega võrreldes niikuinii juba natuke kiiksuga,» nentis Uudo Timm. «Nad on harjunud, et siin-seal on lindudele toitu pandud, ja käivad neid kohti üle vaatamas. Oravad on nutikad ja jäätavad meelde, kus midagi saada oli.»

Inimestele võib jääda kontrollkäike tegevaid käbikuningaid nähes mulje, et toidulauda uudistav loomake on hädas. Kui oravat seepeale toitma hakatakse, muutub ta laisaks ega viitsi loodusliku toidu otsimise ja talvevarude üleskaevamisega enam üldse vaeva näha.

«Loodus saab endaga väga hästi hakkama. Vahel tuleb mõni tagasilöökk ja loomadel on vähe viletsamad ajad, aga varsti kosuvad nad jälle. Inimestel ei maksa nende pärast liiga palju muretseda,» ütles Uudo Timm.

Orav on tüüpiline puuelanik. Tema pikkadel varvastel on kõverad küünised, mille abil ta suudab puudel väga kiiresti liikuda ja ühelt oksalt teisele hüpata.

Elmo Riig

KUULUTUSED

telefon 433 0062
kuulutused@sakalajakirjastus.ee

INFO ÜRITUSTE KOHTA SAATA

kuulutused@sakalajakirjastus.ee

Toimetaja Kaie Mõlter,
telefon 433 0041,
e-postiaadress sakala@sakalajakirjastus.ee

www.24tundi.ee

TEATER

Viljandi nukuteatris kell 11 «Kõige suurem sõber». Lossi tänav 31. Tel 433 4295 ja 5341 9815.

Ugalas kell 19 «Vanamehed seitsmendalt». Vaksali tänav 7, Viljandi. Tel 433 3876.

KINO

Männimäe salonginos kell 18 «Machete», kell 20 «Videviku saaga. Päikesearjutus». Riia maantee 52-d, Viljandi. Tel 435 4845.

ÜRITUSED

Võrtsjärve ümbruses kell 11 XXIX Võrtsjärve talimängud.

Pärimumuusika aidas kell 16 Walesi laulude ja tantsude õpituba ning kell 19 ansambli Sild kontsert. Tasuja puistee 6, Viljandi. Tel 434 2070.

Pubis Suur Vend kell 22 karao- keloto. Turu tänav 4, Viljandi. Tel 433 3644.

Karksi valla kultuurikeskuses kell 13 Karksi valla mittetulundusühingute ümarlaud. Homme kell 18 «Noore moelooja vol 6». Pilet 2 €. Kell 21 «Tre.ee night party». Pilet 3.50 €. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia. Tel 435 5529.

Auratransformatsioon ning kristall- ja indigolaste infoõhtud iga kuu 9. päeval kella 18—20 Suure-Jaanis Lai tänav 19. Oodatud on kõik inimesed. Auratransformaator Sirje Hansen. Vajalik eelregistreerimine tel 5668 6302.

Viljandi Jaani kiriku keldrisaalis 9. veebruaril kella 16—19 ja 10. veebruaril kella 15—19 diakooniakoolitus «Väärikas vananemine — õpetus hällist hauani». Juhendavad Norra Sauheradi ja Nesi koguduse diakooniatöö tegijad. Oodatud on kõik huvilised. Eelregistreerimine 6. veebruarini tel 523 2163 või e-postiga diakoonia.jaani@mail.ee. Koolitus tõlgitakse eesti keelde. Pikk tänav 6.

NÄITUSED

Viljandi linnaraamatukogu trepihallis «Viljandi linnaraamatukogu 100: Viljandi Esimese Lugeamisringi raamatukogu 1911—1922». Üldlugemissaalis veebruaril lõpuni «Viljandimaa kirjanduse» seal näeb mullu ilmunud kirjandust, mis räägib Viljandimaast või on pärit Viljandimaaga seotud autorite sulest. 19. veebruarini kojulaenu osakonnas Mary Mauringu «Õne 150 kaardil», trepihallis Tiitu Kuulli õlimaale näitus raamatut «Soomaa loomajutte» ainetel.

Männimäe osakonnas Männimäe tee 26 kuni 15. veebruarini Jaan Kaplinski 70 aasta juubelile pühendatud raamatunäitus «Jaan Kaplinski maailmad». Tallinna tänav 11/1. Tel 433 8660.

Kondase keskuses 6. veebruarini Hillar Metsa illustatsioonid, 13. veebruarini Viljandi haigla psühhiaatrikliniku sundravi osakonna patsientide tööd ja 27. veebruarini Antonina Kivimaa naivistlikud maalid. Püsi-ekspositsioonis Paul Kondase maalid. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Karksi valla kultuurikeskuse teise korruse fuajeis Leo Arneki fotonäitus «Hetki looduses I». See jääb näha 1. märtsini. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia. Tel 435 5529.

Viljandi spordihoone fuajeis 15. veebruarini arhitektuurinäitused «Väike» ja «Eramu». Vaksali tänav 4.

Ugala teatri jalutussaalis 26. veebruarini fotonäitused «Maailm Arlekiini kuues» ja «Arvo Raimo 120». Vaksali tänav 7, Viljandi. Tel 433 3876.

Viljandi maavalitsuse teise korruse fuajeis Leo Arneki fotode näitus «Hetki looduses II». Vabaduse plats 2. Tel 433 0400.

Kohvikus Day Off Viljandi kunst-

Täna õhtul esineb pärimusmuusika aidas duo Sild, kuhu kuuluvad Sille Ilves Eestist ja Martin Leamon Walesist. Nad kohtusid 2001. aastal Viljandi pärimusmuusika festivalil. Kontserdile eelneb kell 16 suures saalis Walesi tantsude ja laulude õpituba, mida veavad samuti Sille Ilves ja Martin Leamon. Erakogu

nike tööde müüginäitus. Leola tänav 61, Viljandi.

Suure-Jaanis külalistemaja kohvikus Ilmatari tänaval on avatud Mariann Kallase näitus «Gobe-läänid, akvarellid ja muu», mille on organiseerinud Aate-Heli Õun. Kunstniku loomingut saab vaadata kohviku lahtiolekuaega-

del talve lõpuni.

Mõisaküla muuseumis 26. veebruarini Sirje Risti koostatud näitus «Mulgimaa ajalugu fotodel». Jaan Sihveri tänav 4. Tel 435 5607.

Abja kultuurimaja väikses saalis harrastusfotograaf Gustav Sini-

väli tööde näitus «Roos on roos...». Pärnu maantee 28, Abja-Paluoja. Tel 436 0055.

NIMEPÄEVAD

Tänased nimepäevalised on Hubert, Hugo ja Huko.

Vaadake, ...!

PIDULIK ÜLEVAATUS		LOOJA	AMEERIKA KIRJANIK	JÄRELKULT	PÄRJATAM	NOOT	USA OSARIK	SAAN	HIIDLAINE
METSAVAIM					POOLA RAHVUSV. TÄHIS				
VANA-KREEKA KIRJANIK									
VIIS, LAAD						KOIT			
AUR					E. KIRJANIK				
					VÄHESUS				
SUGUVÕIMETU	TUNDETU	INFO-AGENTUUR	RAJAV	PESULOPUTUSVAHEND	PEAL (INGL. K.)	IRIDIUM			AASTA ISEENESLIK TALTSUTAMATU JÕUD
ORJUS			KÕRGES VANUSES			KÕRVA-ARST	INGL. K. EESSÕNA		
						PRANTSUSE KIRJANIK	KEELPILL		
						POOLA KIRJANIK			SELTSIMEES HAMBAD ... (PINGUTUSEGA)
TEGEVUS-KAVA					ÖL-KÕLVATU				KREEKA TÄHT
									VALGE-
OKEI!		KUMMITUS				MÖKU			HÄRRA (INGL. K.)
		ALEVIK VALGAMAAL				AUKU KOGUNENUD VESI			E. KUNSTNIK
TONN	TUNNUS-SÕNA					AAFRIKA RIIK			
	ILMAKAAR					NORRA MAAKOOD			
HING SEES				JÕGI EUROOPAS					POOLJUHT-PLAAT
				RAADIUM					SAADE ETV-S
NORRA KROON			KAARDI-FIRMA			SELTSIS			
			TESLA			HAPNIK			
INFORMEERIV									
						KONNA TERVITUS			

HOROSKOOP

JÄÄR (21. III — 20. IV)
Kontaktid kaaslastega on ratsionaalsed ja kannavad positiivset teavet. Päev sobib õppimiseks, info vahetamiseks ja reisimiseks.

SÕNN (21. IV — 20. V)
Tänased sündmused nõuavad sinult tavalisest veidi järeleandlikumat ja dünaamilisemat suhtumist.

KAKSIKUD (21. V — 21. VI)
Oled täna veidi kramplik. Võimalik, et teed asjad endale hullemaks, kui need tegelikult on. Võta aega, et loogastuda ja enesega tegelda.

VÄHK (22. VI — 22. VII)
Võimalik, et saad täna täiesti ootamatult mõne hinnalise kingituse või kutsutakse sind kuhugi peenele üritusele.

LÕVI (23. VII — 22. VIII)
Su kavatsused ja plaanid on seotud materiaalse heaolu parandamisega. Otsid mugavust ja turvalisust. Soodne päev olla kodu koos perega.

NEITSI (23. VIII — 22. IX)
Harmooniliste mõjudega päev. Oled tavalisest rahulikum ja suudad käituda väljapeetult. Tõenäoliselt võlud ära nii mõnegi vastassugupoole esindaja.

KAALUD (23. IX — 23. X)
Täna tõusevad päevakorda terviseiga seotud küsimused. Ole oma keha märkide suhtes tähelepanelik.

SKORPION (24. X — 22. XI)
Täna oled pehme, väljapeetud, järeleandlik ja hoolitsev. Suudad olla oma kaaslaste suhtes tähelepanelikum kui tavaliselt.

AMBUR (23. XI — 21. XII)
Hea päev, et lahendada probleeme ja parandada reputatsiooni. Kui oled hakkaja ja taktitundeline, suudad siluda keerukaid suhteid.

KALJUKITS (22. XII — 20. I)
Sa soovid oma kaaslastest rohkem teada. Väldi ebaausaid võtteid!

VEEVALAJA (21. I — 18. II)
Täna võib tervis alt vedada olukorras, kus sa seda kõige vähem ootaksid. Püüa leida endas julgust lahti öelda sellest, millest sa kasu ei saa.

KALAD (19. II — 20. III)
Pööra erilist tähelepanu oma tervisele. Keha on hinge tempel, seetõttu peaksid tema eest hästi hoolitsema.

Allikas: Delfi

KONTAKT:

toimetaja Madis Luik

433 0042

madis.luik@sakalakirjastus.ee

SPORT

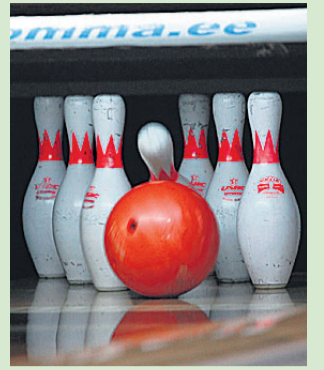
2-10

Suusarajal selguvad parimad

Täna kell 15 algavad Holstre-Polli tervisekeskuses maakonna murdmaasuusatamise meistrivõistlused. Kavas on klassikalises tehnikas eraldistardist sõidud, distantsi pikkus on sõltuvalt vanuseklassist 2–10 kilomeetrit.

Tipud kogunevad Viljandisse

Tänasest pühapäevani vee-retavad *bowling* ümängijad Männimäe Fire Starteri saalis kuule Viljandi lahtistel meistrivõistlustel. Meie maakonna osavamate kõrval teeb kaasa enamik Eesti paremikust ning osavõtjaid tuleb ka naaberriikidest.

MOTOKROSS

ALGASID TALVISED MEISTRIVÕISTLUSED

Viljandlane valitses juunioride sõitu

Eesti talvise motokrossi meistri- ja karikavõistluste esimesel, Laitses peetud etapil olid Viljandimaa sõitjad edukamad MX2 ja MX2 juunioride ühistes sõitudes.

Madis Luik

madis.luik@sakalakirjastus.ee

Eesti talikrossi tiitlivõistluste sarja esimeste punktide eest heitlesid motomehed laupäeval Laitse Rally Pargi krossirajal. Viljandi klubi sõitjatest kõige edukam, Brait Auspere oli klassis MX2 Junior kiireim mõlemas sõidus. Klassis MX2 lõpetas Elary Talu kahe sõidu kokkuvõttes teisena ning teenis tiitlivõistluste punktiarvestuses sõidupunktid neljanda ja teise koha eest.

Võidu võti peitub heas stardis

Abja krossimees ei pidanud päeva kõige paremaks. Ajasõidus suurimat kiirust näidanud Elary Talu oli sunnitud esimeses sõidus kukkumise tõttu hea positsiooni loovutama ning hakkama ettepoole rühkima rivi lõpust.

Noormees tunnistas, et oli lootnud paremat tulemust teisestki rajal käigust, mille ta

lõpetas Kristjan Rätsepa järel teisena. «Talvisel rajal on mööda sõita üpris keeruline — palju sõltub just heast startist,» tõdes Talu.

MX2 klassi etapivõidu sai Laitses mõlemad sõidud võitnud Kristjan Rätsep.

Motokrossi klasside MX2 ja MX2 Junior ühistel võidujamistel oli Laitses rajal 19 sportlast.

Alates jaanuarist Eesti mootorrattasporti föderatsiooni motokrossikomisjoni juhi kohustusi täitva Jaanus Koval selgitust mööda on mõlemas klassis rajal tsiklid, mille mootori töömaht on 250 cm³. «Juunioridel on vanusepiir 16 aastat ja nende ratastel on kahetaktilised mootorid — suures arvestuses peale kubatuuri piiranguid pole,» selgitas Koval.

Laitse motokrossi kuningliku klassina tuntud MX1 arvestuses kaasa teinud Viljandi klubi sõitja Marko Heinmäe lõpetas kokkuvõttes neljandana. Etapivõit läks selles arvestuses Ardo Kauritile Jüri Triisa ja Martin Leoki ees.

Korvimehed olid hädas tehnikaga

Külgorvidega ratastel kaasa teinud Karksi valla mehed Kert Varik ja Erkki Kõiv said kahest sõidust tulemuse

Korvimehed olid hädas tehnikaga

Külgorvidega ratastel kaasa teinud Karksi valla mehed Kert Varik ja Erkki Kõiv said kahest sõidust tulemuse

Abja krossisõitja Elary Talu lõpetas avatapi kokkuvõttes teise kohaga.

2 x Elmo Riig

kirja vaid ühes. Variku selgitust mööda sundis purunenud sidur neid teises sõidus liidripositsioonilt raja äärde jääma.

Rahulolu ei pakkunud nei-

le ka avastardist korjatud kolmanda koha punktid. «Ei olnud just koht, mida lootsime — sõit ei istunud,» tõdes Varik. «Räpinas proovime uuesti, ikka võidu peale.»

Eesti motokrossi talvised meistri- ja karikavõistlused jätkuvad eeloleval laupäeval Räpinas teise etapiga. Viimane, kolmas etapp on kavas 26. veebruaril Kosel.

Saaljalgpallis jätkub maakonnas Tarvastu klubi võim

Laupäeval peetud maakonna saaljalgpalli meistrivõistlustel õnnestus FC Tarvastul kaitsta mullu võidetud tiitlit.

Madis Luik

madis.luik@sakalakirjastus.ee

Viljandi spordihoones korraldatud kümne osalejaga turniiri täisedu ja märkimisväärselt suure, 26:1 väravate vahega võitnud FC Tarvastu juhendaja Antti Rosenberg tunnustas küll head mängu näidanud võistkonda, kuid ei pidanud suurekoorilisi võite ülearu tähtsaks.

«Kui võitsime, järelikult mängisime hästi, kuid pigem arvan, et konkurentidel oli kehv päev,» lausub treener.

Maakonna tänavuste saaljalgpalli meistrivõistluste

mängud algasid kahes alagrupis. Teises rühmas võitnud FC Tarvastu kõrval pääses poolfinaali FC Bestra teine esindus. Esimesest grupist väljus võitjana Bestra esimene ja teise- na Viljandi SK90.

Kahe Bestra meeskonna vaheline poolfinaal saatis pärast 3:1 võitu kullalahingusse teise koosseisu, FC Tarvastu murdis oma vastase, Viljandi SK90 poolfinaalis tulemusega 5:0.

Nagu poolfinaal, lõppes ka meistrivõistluste esikohta selgitav kohtumine 5:0, tagades tiitlikaitsjale kulla ning FC Bestra teisele esindusele hõbeda.

Turniiri lõpetas pronksiga FC Bestra esimene, neljas oli Viljandi SK90, viies JK Kotkad ning kuues SK Tääksi.

Viljandimaa saaljalgpalli meistrivõistluste parim väravakütt oli Meelis Allik FC Tar-

FC Tarvastu meeskond pälvis teist aastat järjest Viljandimaa saaljalgpalli meistri nimetuse.

Erakogu

vastust: tema kontole kogunes päeva jooksul seitse tabamust. Parima mängija tunnustuse teenis FC Bestra teise koosseisu liige Rauno Meister ning

kõige tublima väravavahi au pälvis meistermeeskonna liige Janar Mastik. Tema selja ta ha suutis ainsana palli saata võistkond Lambikad.

VÕITJAD

FC Tarvastu meeskonnas mängisid

- Janar Mastik, Tarmo Voltein, Henri Sammul, Marek Naaris, Tairo Orav, Ants Palumaa, Marek Hanson, Denis Putnin, Indrek Klein, Priit Pärnpuu ja Meelis Allik.
- Meeskonna treener on Antti Rosenberg.

Allikas: FC Tarvastu

Sakala

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: <http://sakala.ajaleht.ee/>
e-post sakala@sakalakirjastus.ee
Reklaami telefon 433 0069, faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee,
kuulutused@sakalakirjastus.ee
Sekretär Anu Teder 433 0040
Peatoimetaja Eve Rohtla 433 0050
Toimetajad Maarja Möldre 433 0082
Krista Suits 433 0082
Arvamustoimetaja
Katrin Johanson 433 0048
Tarbijatoimetaja Gert Kiiler 433 0052
Uudistetoimetaja
Marko Suurmägi 433 0042
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Helgi Kaldma (uudised) 433 0045
Madis Luik (sport) 433 0043
Kaie Mõlter (uudised) 433 0041
Gerly Nugis (uudised) 433 0049
Tea Raidalu (uudised) 433 0084
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Liisi Seil (uudised) 433 0044
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Hans Väre (majandus) 433 0051
Fotograaf Elmo Riig 433 0057
Korrektoir Kadri Soon,
Ülle Mällmann 433 0056
Tehnilise keskuse juhataja
Ain Kivilaan 433 0081
Küljendus Piret Holtmann,
Katri Henga 433 0055
Autojuht Peeter Kümml 433 0059
Reklaamidirektor
Merle Aasna 322 9120
Reklaamitoimetuse peaspetsialist
Merlin Muts 433 0063
Vanem-müügispetsialist
Malle Salupalu 433 0061
Müügispetsialistid Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Kuulutuste ja ajalehte tellimuste
vastuvõtu klienditeenindaja
Andra Tetsmann 433 0062
Kujundaja Merle Karu 433 0081
Korrektoir Leena Suits 433 0083
Finantsjuht Monika Mäiksoo 447 7097
Raamatupidajad Pilvi Sume 447 7099,
Kaie Liiv 433 0065,
Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9–17, lõuna kella 13–13.30. Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni. «Sakala» ilmub viis korda nädalas. Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed. Juridiline aadress Gildi t 1, 51007 Tartu. Postiaadress Rütli t 14, 80010 Pärnu. Toimetus käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada. Välisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval. Kõik ajalehes «Sakala» avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükikojas. Tiraaz 9322.

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Teisipäeval ei sündinud Viljandis ühtegi last.

130 AASTA EEST

«Sakala», 31. I 1881

Meie auustatud kaastööline kirjutab meile Pärnust: «Kauplemine seisab seismaale Pärnus koguni kinni. Muu aastatel oli sellel ajal juba igal pool töö kihinat ja kahinat kuulda ja näha, kuna tänawu alles kõik wait on. Esimest hakatust linatööga alustas väikesel määral Kolmekuninga päewast Jakki kunter umbes 100 töömehega; ka olla Boströmi kunter umbes 30 mehega tööd alustanud.»

SUUR VENN

Neljapäeval, 3. veebruaril
KARAOKELOTO, Pilet 2 €

Reedel, 4. veebruaril
HEA MEELEGA, Pilet 4 €

Laupäeval, 5. veebruaril
REIN LAANEORG & PRESIDENT, Pilet 4 €

Tel 433 3644. www.suurvend.ee

SÕIDUKI OST

Ostame 1990.—2007. a sõidu- ja maastikuautosid. Tel 5555 8120.

LAENUD

Kiirlaen24.ee — laenu tagatisega ja ilma, tasuta infotel 800 2424, 730 2155.

TEENUSED

Lumekoristus laaduriga. Tel 506 5614.

Lumekoristustööd Bobcatiga. Samas rent ilma juhita. Tel 510 5295.

OÜ ENBERG T.E.

Parim valik

**RASKETEHNIKA
FILTREID ja
ÖLISID**

Tule läbi ja küsi pakkumist.
Paistu t 3-a, E-R kl 8-18, L kl 9-14.

Raamatupidamisteenus ja majandusaasta aruannete koostamine firmadele ning korteriühistutele. E-post learia@hotmail.ee, tel 5349 7710.

Peo- ja peielauad. Tel 502 8557, www.parnapeosaal.eu

Metsa ja võsa väljavedu. Tel 520 9948.

PAKUN TÖÖD

Kopajuhile ja metsaveo traktoritele Prantsusmaal. Tel 5331 2307.

Laupäeval, 5. veebruaril kl 12 Väike-Maarjas

Müüriku krossirajal mootorkelgukrossi Eesti meistrivõistluste 2. etapp.

Pealtvaatajatele sissepääs tasuta, kohapeal soe söök ja jook.

Võistluste peakorraldaja Reinpaal OÜ **REINPAUL**

Katuste ehitus ja remonditööd. Lumekoristus katustelt. Tel 5839 5612.

Vajame kokaabi. Tulla CV-ga kl 9—11 Tartu t 20.

TERVIS

10. veebr Lossi t 7 jalaba arvuti-diagnostika. Tallatoed kohe käte. Tervisejalatsite müük kella 11—18, ka lastele. Tasumine sularahas või pangakaardiga, soodustused isikliku abivahendi kaardiga. Reg tel 5677 2345. http://tervisekamber.blogspot.com

PÖLLUNDUS

Ostan remonti vajava traktori T-40, T-25. Tel 515 0285.

VARUOSAD

Ostan MTZ-82 esirehvi ja veljed. Tel 5664 4605.

METSAMATERJAL

Ostan Pärnu sadamas kuusepalke. Ülestõtamis- ja veovõimalus. Tel 527 8119.

KÜTUS

Kuivad puud. Tel 5816 4973.

Võtame vastu kuulutusi ka ajalehtedesse «Pärnu Postimees», «Virumaa Teataja», «Järva Teataja» ning «Valgamaalane»!

E-R kella 9–17, lõuna kella 13–13.30.

«Sakala» toimetuses Tartu t 8 I korrusel. Järgmise päeva ajalehes ilmuvate kuulutuste vastuvõtt kella 12-ni.

Tel 433 0062, faks 433 0066, e-postiaadress kuulutused@sakalakirjastus.ee

OÜ Tehnikatäht

**soovib rentida
Viljandis müügipinna.**

Soovitav suurus 350–500 m².

Kontakt tel 504 4670.

Pakitud kamina- ja pliidi puud. Tel 511 1177.

Küttepuid. Tel 502 1070.

Küttepuid. Tel 5373 3320.

Lõhutud küttepuid. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa pakitud kütteklotse ja kaminapuid. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa pakitud turba- ja puitbriketti, alusel. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa kütteklotse ja puitbriketti. Vedu. Tel 5383 9215.

MUUD

kojutoomine TASUTA

VIADRUS
power of heating

HEAD HINNAD

osta üle internetist
www.ostakatel.ee

HULGI LADU
TEHNIKA 10, VIIRATSI, VIILJANDI TEL 52 67 072

Karm talvehommik võttis sul käest, viis teele, kust tagasi ei tulda. Pikk elutee veeres tähtede maale, kus on vaikus, rahu ja puhkus.

Mälestame kallist tädi

SELMA LAPPI

Avaldame kaastunnet Jaanile perega.

Liia, Ene, Luule ja Iivi peredega

Mälestus on nagu muusika, mis ei vaiki iial, vaid heliseb igavesti.

Südamlik kaastunne omastele

ALEKSANDER MIHHAILOVI

kaotuse puhul.

Igor ja Merli, Raul ja Kairi

Ostan firma Lange-Braun lauanoosid. Tel 5845 5341.

Ostan rahvariideid ja ehteid sinna juurde, samuti koolilõpumärke. Tel 511 6320.

Ostan vanu maale, nõusid, postkaarte jm. Tel 5829 9810.

Trummid ID: 1129046
Hind: 149 € (2331.34 kr)

SOOV.ee
Eesti suurim turg

Müüa soodsa hinnaga sealihä. Tel 505 9151.

TEADE

R, 4. ja L, 5. II Viljandi turul; T, 8. II Abja; K, 9. II Karksi-Nuia; N, 10. II Mustla turul müüa kl 9—14 vähe kasutatud ja uut suusavarustust ning uiske.

Avaldame kaastunnet Elmarile ema

VIUU KASE

kaotuse puhul.

Teemeistri 1 elanikud

Südamlik kaastunne Astrale abikaasa ja Pirjele perega isa

VELLO USINA

kaotuse puhul.

Mõisaküla lasteaia pere

Mälestame

ASSO PÕLDOJA

Avaldame siirast kaastunnet lähedastele.

Kaidi ja Margus, Aime ja Urmas

Ei kao silmist leinapisar, ei kao valu südamest.

Kallis Maie! Südamlik kaastunne armsa abikaasa

JAAN MAISTE

kaotuse puhul.

Eve, Reet, Krista ja Kersti

AO **KONSUM** **MAKSIMARKET**

Nädalalõpupakkumised

Säästukaardiga neljapäevast-pühapäevani

**JAHUTATUD
BROILER**, kg
Tallegg

1.92
2.42

-20%

30.04 EEK

VOT!
JUUSTUVORST 400g
Maag LT
/kg 2.23/

0.89
1.21

-26%

13.93 EEK

RASVAVÕIE AIMA 400g
Põltsamaa Felix
/kg 0.73/

0.29
0.61

-52%

4.54 EEK

**PIKATERALINE
RIIS BOSTO** 8x125g
/kg 1.85/

1.85
2.52

-26%

28.95 EEK

PAKKUMISED KEHTIVAD 3.-6. VEEBUARINI VÕI KUNI KAUPA JÄTKUB. TOODETE TAVAHINNAD ON LAAGRI MAKSIMARKETI PÕHJAL 28. JAANUARI SEISUGA. PILTIDEL ON ILLUSTREERIV TÄHENDUS.

Tühjaks jäi tuba, kurvaks sai kodu, kõikidest valudest suurem on lein.

Lahkus meie kallis ema, vanaema, vanavanaema ja ämm

VANITA HÄRMIK

23. VI 1928 — 1. II 2011

Leinavad lapsed peredega.

Ärasaatmine laupäeval, 5. veebruaril kell 11 Riia mnt kabelist tuhastamisele.

Maga vaikselt, puhka rahu — me südamed on sinuga. Mälestuste päiksekullas jääd sa ikka ja alati meiega.

Mälestame alati rõõmsameelset ja väga kallist vanaema

VANITA HÄRMIKUT

Puhka rahu.

Jana, Margus ja Taavi peredega

Aeg peatus, pani kokku oma väsind tiivad.

Avaldame siirast kaastunnet Jaanile perega kalli ema, ämma, vanaema ja vanavanaema

SELMA LAPI

kaotuse puhul.

Mälestavad vennalapsed Heli ja Urmas peredega.

Siiras kaastunne Maie ja Viktori Härmiku peredele

VANITA HÄRMIKU

kaotuse puhul.

AS-i Viljandi Hambakliinik pere

Avaldame südamlikku kaastunnet Jaanile perega kalli ema

SELMA LAPI

kaotuse puhul.

Mälestavad Ester, Hillar ja Anneli ning Kaupo lastega.

Programm
«Täiskasvanute koolitus
vabahariduslikes
koolituskeskustes»
1.1.0603.08-0002

Kursus
«Ettevõtlusvalmidus»

Raamatupidamine
arvutis

(Excel, Merit Aktiva, Merit Palk)

Maht 40 tundi.
Esimene kohtumine

Mainori õppeklassis
teisipäeval,
15. veebruaril kell 18.

Maht 40 tundi.
Esimene kohtumine

Uusna külamajas
kolmapäeval,
2. märtsil kell 18.

Kursused on osalejatele tasuta. www.viljandirahvakoolitus.ee
Info ja registreerimine tel 515 8070. Viljandi Rahvakoolitus

HANVAL
Metall

Pakume tööd

**tootmis-
juhtimise
assistendile**

Töö sisu
Tellimus- ja tootmisinfo haldamine
(tellimuste registreerimine,
tootmisplaani ettevalmistamine
ja jälgimine, dokumentatsiooni
koostamine jms)

Eeldame
Exceli ja Accessi kasutamise
oskust.

Kontakt tel 514 1100,
ursel@hanval.ee

VAJAME
SOOME PUITEHITISI
VALMISTAVASSE
ETTEVÕTTESSE

PUUSEPPA!

EELDUSED

- HEA PUUTÖÖOSKUS
- USTE, TREPPIDE VALMISTAMISE OSKUS
- KASUKS TULEB OSKUS TEHA KÕIKI PUUALASEID SISE- JA VÄLITÖID.
- ISESEISVA TÖÖ TEGEMISE OSKUS
- SOOME KEEL SUHTLUSTASANDIL

PAKUME

- HEAD TÖÖD SUURES ETTEVÕTTES
- KONKURENTSIVÕIMELIST PALKA
- ELAMISPINDA

WELKONTRADE OÜ
Tel +372 5612 8914
+372 5381 7108
+358 4 6810 4048
OMA CV SAADA E-POSTIGA
WELKONFINLAND@GMAIL.COM
WWW.WELKON.EE

**Korterite ja majade metall-
turvauksed.**

Korterite välisüksed alates 160 € komplekt
Majade välisüksed alates 255 € komplekt

Komplektis on ukseilm, uksekell, ukseeluk (5-punktiline), lisalukk, käepide, dekoratiivne kate

Pakume paigaldust ja transporditeenust.

Leola ärikeskus, Viljandi
Jakobsoni t 11.
E-R 10-18, L 10-15, P suletud.
Tel 5692 0838, 5694 7946.

Imabere Kõrts
Puhke ja lõõgastu!

NELJAPÄEV, 3. veebruar
KARAOKE
Pääse 2 €.

REEDE, 4. veebruar
4 TANKISTI & REBANE
Pääse kl 22ni 3 €, kl 22st 4 €.

LAUPÄEV, 5. veebruar
HELLAD VELLER
Pääse kella 22ni 5 €, kl 22st 6 €.

E, T, K 11-18
N 11-18 / 21-01
R 11-18 / 21-02
L 12-02, P 12-18

Tel 384 9360, 5646 3044
e-post info@imaveretrahter.ee
www.imaveretrahter.ee

Viljandi, Vaksali 11
Reedel, 4. veebruaril

UUS KAUP!

Tallinnas, Tartus, Kohtla-Järvel, Viljandis, Elvas ja Pölvas.

FEST-FOREST

AS Fest-Forest ostab metsakinnistuid.

Tel 504 5689.
toomas@fest-forest.ee

ICEPEAK

Parim valik!

Sõbrakuu allahindlused kuni 50%

POP SPORT! Sport on POP!

Tartu tn 1A, tel 433 3192 E-R 10.00 - 18.00 L 10.00 - 15.00

Ostame palke, paberipuid, raieõigust ja kasvavat metsa. Ülestöötamine. Tasu kohe. Tel 5656 0603.

Too oma vana saag meile, saad uue Husqvarna või Shindaiwa kubatuuri võrra soodsamalt!

OÜ VILJANDI NURME
Metsa- ja aiatehnika JÄMEJALAL
E-R 9-17, L 9-15
Tel 433 5086
www.nurme.ee

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Mõisaküla > Suure-Jaani marsruudil peatub pangabuss:

Mõisaküla linnavalitsuse juures kell **10.00-12.00**
Suure-Jaani Konsumi parklas kell **14.15-17.15**
(I kvartalis: 24. jaanuar, 7. ja 21. veebruar, 7. ja 21. märts)

Võhmas peatub pangabuss linnavalitsuse juures kell **10.00-12.00**
(I kvartalis: 17. ja 31. jaanuar, 14. ja 28. veebruar, 14. ja 28. märts)

Mustlas peatub pangabuss vallamaja juures kell **14.30-16.30**
(I kvartalis: 26. jaanuar, 9. ja 23. veebruar, 9. ja 23. märts)

Bussis saate nõu pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaardi, makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta, teha arvuti abil makseid, sõlmida hoiseid ja muid erinevaid lepinguid.

Tutvuge pangabussi sõiduplaani ning pangabussis pakutavate finantsteenuste tingimustega www.swedbank.ee, vajadusel konsulteerige pangatöötajaga või küsige lisainfot Swedbank ASI kontaktelefonil 6 310 310.

comarket **ALATI KODU LÄHEDAL!**

3.-6. veebruar
Pirn Conference kg
allahindlus **-31%**
1.15
0.79 (12.36 EEK)

7. veebruar
Ehrmann Monster Back kohupiimakreem maasika 90 g
allahindlus **-23%**
0.44
0.34 (5.32 EEK)
3.78 kg

8.-9. veebruar
Valio Atleet Originaal juust 26% 500 g
allahindlus **-22%**
3.19
2.49 (38.96 EEK)
4.98 kg

3. veebruar
Rannamõisa jahutatud broiler kg
allahindlus **-24%**
2.49
1.89 (29.57 EEK)

COMARKET VILJANDI Jakobsoni 21 A (Jakobsoni keskus) E-P 9-22